

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર
ઓપન યુનિવર્સિટી-અમદાવાદ
(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

જ્ઞાનગંગા

વ્યુજ લેટર

વર્ષ : ૧૬

અંક : ૫૨

માર્ચ : ૨૦૨૨

યુનિવર્સિટી ગીત

સ્વાધ્યાયઃ પરમં તપઃ :

સ્વાધ્યાયઃ પરમં તપઃ :

સ્વાધ્યાયઃ પરમં તપઃ :

શિક્ષણ, સંસ્કૃતિ, સદ્ભાવ, દિવ્યબોધનું ધામ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી નામ;

સૌને સૌની પાંખ મળે, ને સૌને સૌનું આભ,

દશે દિશામાં સ્મિત વહે હો દશે દિશે શુભ-લાભ.

અભણ રહી અજ્ઞાનના શાને, અંધકારને પીવો ?

કહે બુદ્ધ આંબેડકર કહે, તું થા તારો દીવો;

શારદીય અજવાળા પહોંચ્યાં ગુર્જર ગામે ગામ

ધ્રુવ તારકની જેમ ઝળહળે એકલવ્યની શાન.

સરસ્વતીના મયૂર તમારે ફળિયે આવી ગહેકે

અંધકારને હડસેલીને ઉજાસના ફૂલ મહેકે;

બંધન નહીં કો સ્થાન સમયના જવું ન ઘરથી દૂર

ઘર આવી મા હરે શારદા દૈન્ય તિમિરના પૂર.

સંસ્કારોની સુગંધ મહેકે, મન મંદિરને ધામે

સુખની ટપાલ પહોંચે સૌને પોતાને સરનામે;

સમાજ કેરે દરિયે હાંકી શિક્ષણ કેરું વહાણ,

આવો કરીયે આપણ સૌ ભવ્ય રાષ્ટ્ર નિર્માણ ...

દિવ્ય રાષ્ટ્ર નિર્માણ... ભવ્ય રાષ્ટ્ર નિર્માણ...

કુલપતિશ્રીની કલમે...

પ્રિય વિદ્યાર્થી મિત્રો,

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી સાથે વિદ્યાર્થી તરીકે જોડાવા બદલ આપ સૌનું હાર્દિક સ્વાગત કરું છું અને શુભકામનાઓ પાઠવું છું. ગુજરાત સરકારના ભગીરથ પ્રયાસોથી ઈ.સ. ૧૯૯૪માં સ્થાપિત ગુજરાતની આ એક માત્ર ઓપન યુનિવર્સિટી પોતાની સ્થાપનાનાં (૨૫) વર્ષ પૂર્ણ કરી ચૂકી છે, ત્યારે ગુજરાતના ખૂણે ખૂણે પહોંચી શિક્ષણ મેળવવા ઈચ્છતા એક મોટા વર્ગની શિક્ષણ પિપાસા તૃપ્ત કરી શકે છે, તે ખરેખર ગર્વની બાબત છે. સમાજના પ્રત્યેક વર્ગને શિક્ષણની સમાન તક આપી 'સૌ ભણે, સુખ લણે!'ના સૂત્રને ચરિતાર્થ કરીને આ યુનિવર્સિટીએ ભારતરત ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરજીને એક ઉચિત અંજલિ આપી છે. યુનિવર્સિટીની આ વિદ્યાયાત્રામાં આપ પણ સહયાત્રી થયા છો, તે બદલ અભિનંદન.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીએ ક્રમિક રીતે નોંધપાત્ર વિકાસ સાધ્યો છે. એક ખૂબ નાના ભવનમાં શરૂ થયેલી આ યુનિવર્સિટી આજે ભૌતિક સુવિધાઓ અને ટેકનોલોજીથી સુસજ્જ અદ્યતન પરિસરમાં કાર્યરત છે. સમય સાથે કદમ મિલાવીને આજે યુનિવર્સિટીએ ઓનલાઇન પ્રવેશ, કેશલેસ કેમ્પસ, વર્ચ્યુઅલ કલાસરૂમ વગેરે જેવા અનેક આધુનિક પ્રકલ્પો સિદ્ધ કર્યા છે. યુનિવર્સિટી સ્ટેટ ઓફ ધ આર્ટ – ચૈતન્ય સ્ટુડિયોમાં વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉત્તમ ગુણવત્તાના શૈક્ષણિક ઓડિયો વિઝ્યુઅલ કાર્યક્રમનું નિર્માણ થાય છે અને તે ગુજરાત સરકારની 'વંદે ગુજરાત-૧૬ યેનલ' પરથી પ્રસારિત થાય છે. યુનિવર્સિટી દ્વારા આવા શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો 'સ્વાધ્યાય ટેલિવિઝન' અને 'સ્વાધ્યાય રેડિયો'ના માધ્યમથી કથક, કમ્પ્યુટર, પ્રૂફ રીડિંગ, યોગ, નેચરોપથી, નામુ વગેરે જેવા વૈવિધ્યસભર ઓનલાઇન અભ્યાસક્રમો નિ:શુલ્ક પૂરા પાડ્યા છે.

ડૉ. બાબાસાહેબ એવું દૃઢપણે માનતા હતા કે કોઈ પણ સમાજનો વિકાસ તે સમાજની મહિલાઓના વિકાસ પર નિર્ભર છે. ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીમાં મહિલાઓના અધ્યયનને પ્રોત્સાહન આપવા વિશિષ્ટ અભ્યાસક્રમો છે અને ઓછી ફીથી ભણવાની વ્યવસ્થા પણ છે. વધુમાં ખૂબ જ નજીકના ભવિષ્યમાં યુનિવર્સિટી પ્રત્યેક અભ્યાસક્રમોનું નવીનીકરણ કરવા જઈ રહી છે અને અનેક ઉપયોગી અને અદ્યતન અભ્યાસક્રમો અને વિશેષ તે નવા ઓનલાઇન અભ્યાસક્રમો પણ શરૂ કરવા જઈ રહી છે, જે ગુજરાતભરના વિદ્યાર્થીઓ માટે નવી તકો પૂરી પડશે અને આજના પડકારો માટે સુસજ્જ બનાવશે. યુનિવર્સિટી પોતાના પરિસરમાં પણ વિદ્યાર્થીઓ માટે અભ્યાસકેન્દ્ર શરૂ કરવા જઈ રહી છે, જ્યાં વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યક્ષ પરામર્શનનો અનુભવ મેળવી શકશે. યુનિવર્સિટી દ્વારા વિશિષ્ટ-દિવ્યાંગ વિદ્યાર્થીઓ માટે સ્પેશ્યલ લર્નર સેન્ટર શરૂ કર્યું છે, જે એક આગવો પ્રકલ્પ છે.

યુનિવર્સિટી દ્વારા સોશિયલ મીડિયા (વેબસાઈટ, ફેસબુક, ટ્વીટર, ઈન્સ્ટાગ્રામ, ટેલિગ્રામ, વ્હોટ્સએપ) જેવાં માધ્યમો સાથે મોબાઈલ એપનો પણ ઉપયોગ કરી દરેક સંભવ માધ્યમ દ્વારા ગુજરાતના દરેક ખૂણે, દરેક જનસમૂહ તથા દરેક વયજૂથ સુધી પહોંચાડવા માટે અથાગ પ્રયત્ન કરી રહી છે. આ ઉપરાંત કેડિટ ટ્રાન્સફર દ્વારા (S.Y./T.Y./M.A./ Part -02માં) સીધો પ્રવેશ મેળવી શકે છે. ઓન ડિમાન્ડ એક્ઝામ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓની ભણવાની તકો, વ્યાપમાં વધારો અને સુવિધાનો વધારો કરી મૈત્રીપૂર્ણ વાતાવરણ ઊભું કરવાની દિશામાં અગ્રેસર બની છે. ગુજરાતભરમાં અલગ – અલગ પ્રાદેશિક કેન્દ્રો રાજકોટ, ભુજ, સુરત, પાટણ, છોટાઉદેપુર અને ભાવનગર આમ છ (૬) કેન્દ્રોને કાર્યરત કરી વિદ્યાર્થીઓ અને અભ્યાસકેન્દ્રો વચ્ચેના તાલમેળને વધુ સુસજ્જ કરવાનો પણ નમ્ર પ્રયાસ કર્યો છે.

શિક્ષણની ગુણવત્તાને વધારવા અને શિક્ષણ પ્રદાન કરતી પ્રક્રિયાની ગુણવત્તા વધારવા શિક્ષણશાસ્ત્રીઓ, નોકરીદાતાઓ તથા વિદ્યાર્થીઓ તરફથી આવતી ટિપ્પણીઓ અને સૂચનો પર હું હૃદયપૂર્વક ધ્યાન આપીશ. હું સમાજના દરેક હિસ્સેદારને આ જ્ઞાનની અવિરત યાત્રામાં સાથે જોડાવા માટે આમંત્રણ પાઠવું છું.

કુલપતિશ્રી

પ્રો. ડૉ. અમીબહેન ઉપાધ્યાય

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

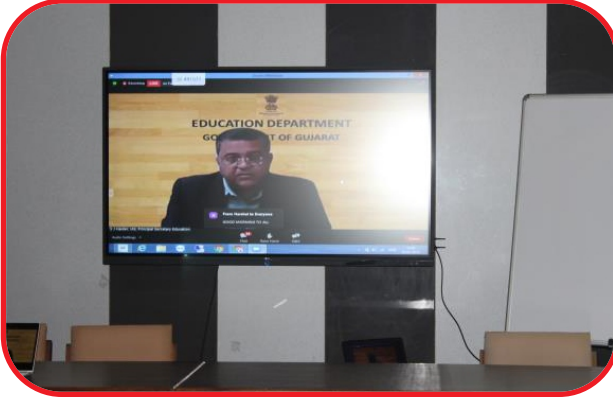
Start-up Week: Celebrating Start-up Journey and launch of SSIP 2.0

ગુજરાત નોલેજ સોસાયટી અને SSIP સેલ તરફથી મળેલા મેઈલના સંદર્ભમાં, એક ઈવેન્ટ - "સ્ટાર્ટ-અપ સમાહની ઉજવણી કરવા માટે" ૧૭મી જાન્યુઆરી ૨૦૨૨ના રોજ જોડાવા વિનંતી કરવામાં આવી રહી હતી.

આ કાર્યક્રમનું વર્ચ્યુઅલ રીતે ઉદ્ઘાટન પૂ. અગ્ર સચિવ, શિક્ષણ વિભાગ, ગુજરાત સરકાર, વેબેક્સ બ્રાઉઝર દ્વારા ૧૮મી જાન્યુઆરી ૨૦૨૨ના રોજ સવારે ૧૧:૩૦ વાગ્યે સંબોધન કર્યું.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીના ઉદ્ઘાટનમાં અગ્ર સચિવ, એસ.જે. હૈદર, તમામ ડિરેક્ટર્સ, એસોસિએટ્સ, આસિસ્ટન્ટ્સ અને વિદ્યાર્થીઓએ હાજરી આપી હતી.

વધુમાં, ગુજરાત નોલેજ સોસાયટી અને SSIP સેલ તરફથી મળેલા ઈ-મેઈલના સંદર્ભમાં: સ્ટાર્ટ-અપ સમાહની ઉજવણી કરવા માટે - ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી ખાતે ૧૮મી જાન્યુઆરી ૨૦૨૨ના રોજ ૧૧:૪૫ વાગ્યે ઓનલાઈન સ્ટાર્ટ-અપ પ્રવાસની ઉજવણી સાથે આ કાર્યક્રમમાં નીચેના કમિટીના સભ્યો હાજર રહ્યા હતા.

Sr. No.	Name of members	Designation
1.	Dr. Ami Upadhyay	Vice-chancellor
2.	Dr. Nilesh Modi	Director at Centre for Innovation, Start-up and Entrepreneurship (CISE), Nodal Officer
3.	Dr. Himanshu Patel	Co-coordinator
4.	Mr. Nilesh Bhokhani	Assistant Professor, Computer Department
5.	Ms. Kalpana Makhija	Coordinator - SSIP

કાર્યક્રમની શરૂઆત સ્ટુડન્ટ સ્ટાર્ટ-અપ ઈનોવેશન પોલિસી (SSIP)ના પરિચય સાથે કરવામાં આવી હતી, જેમાં સેન્ટર ફોર ઈનોવેશન, સ્ટાર્ટ-અપ એન્ડ એન્ટરપ્રિન્યોરશિપ (CISE), નોડલ ઓફિસર ડૉ. નિલેશ મોદી સરે હાજર રહેલ વિદ્યાર્થીઓ સાથે SSIP-2.0 નો વિકાસ કઈ રીતે થાય? તેનું પ્રેઝન્ટેશન શેર કર્યું હતું.

આ કાર્યક્રમમાં 190 થી વધુ વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા નોંધણી કરવામાં આવી હતી અને 100 થી વધુ વિદ્યાર્થીઓએ ભાગ લીધો હતો.

બે શ્રેષ્ઠ વિદ્યાર્થીઓને SSIP - 2.0 ના લોન્ચ પર તેમના પ્રોજેક્ટ્સ રજૂ કરવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી.

વધુમાં, વિદ્યાર્થીઓને SSIP હેઠળ તેમના પ્રૂફ ઓફ કોન્સેપ્ટનું પ્રેઝન્ટેશન આપવા માટે આમંત્રિત કરવામાં આવ્યા હતા.

વિદ્યાર્થીઓના નામ અને તેમના પ્રોજેક્ટ નીચે મુજબ છે.

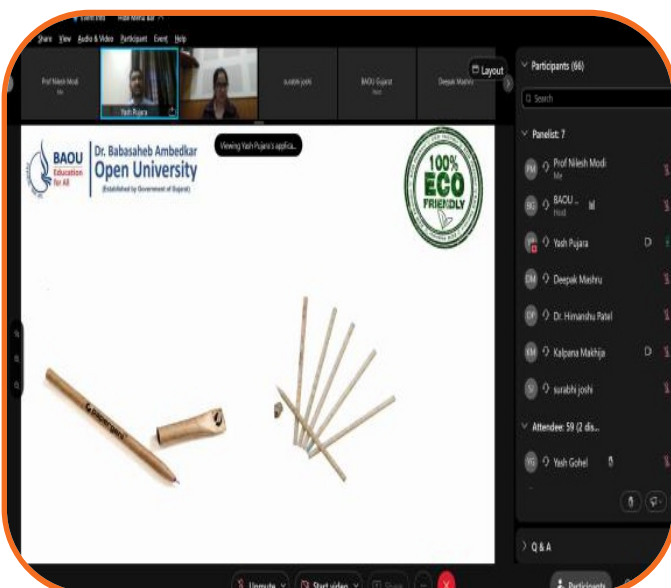
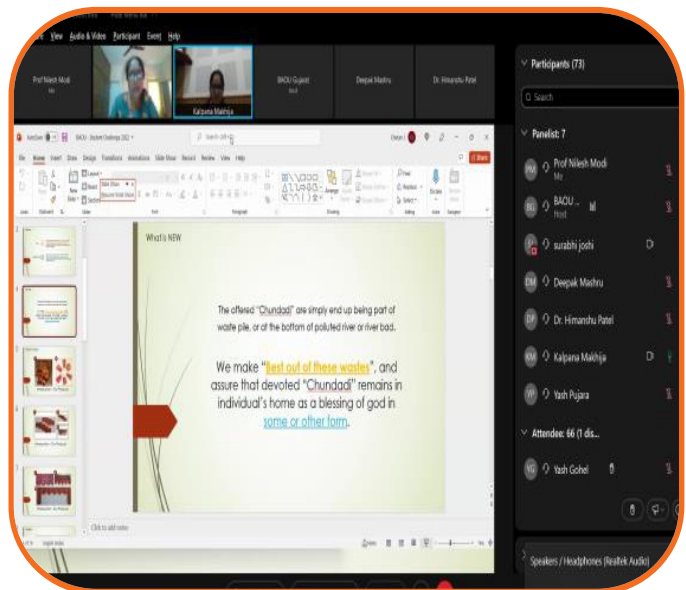
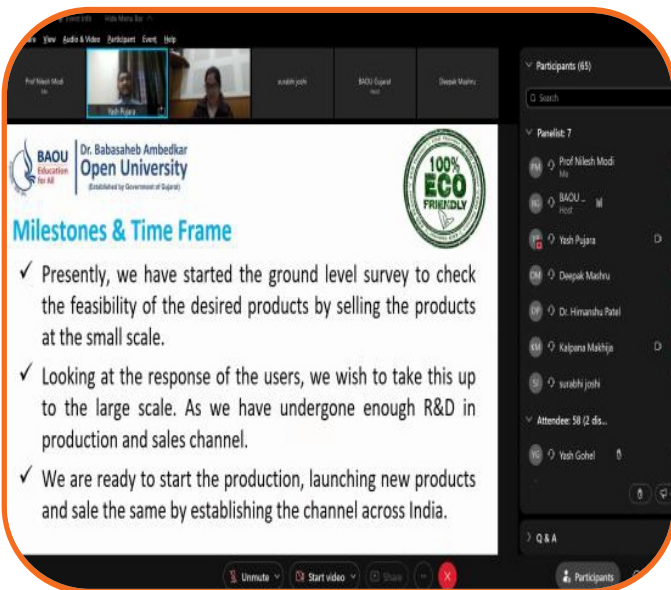
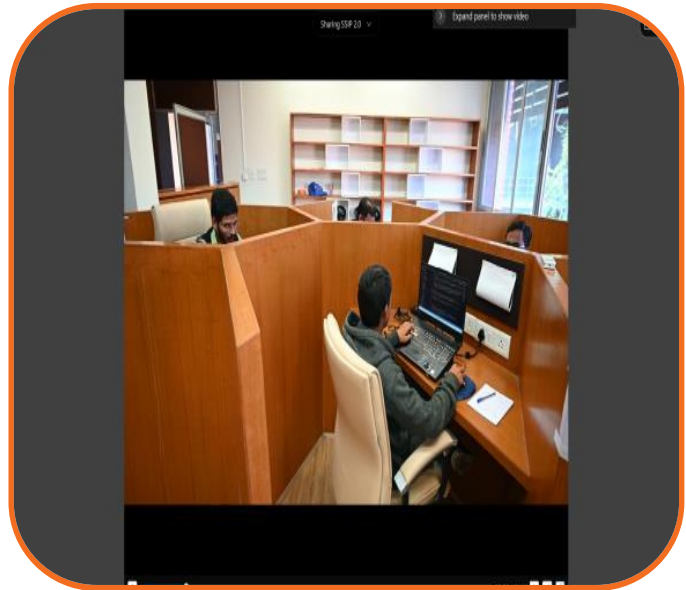
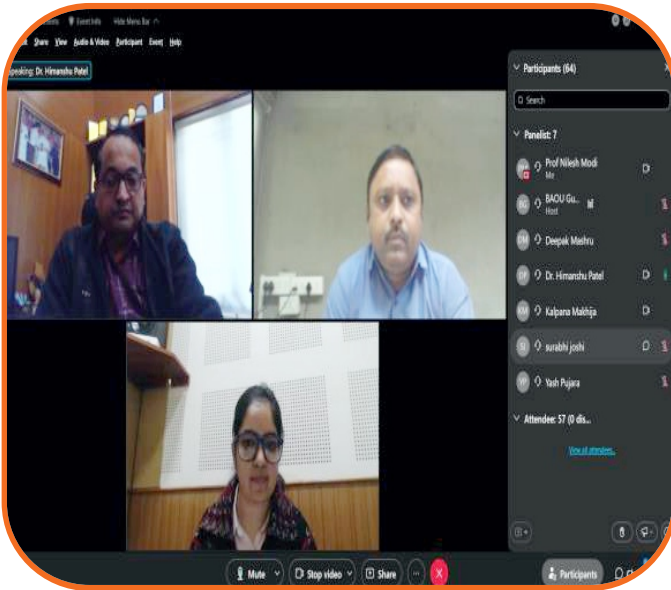
Sr. No.	Name of Students	Name of Project - Titles
1.	Ms. Surabhi Joshi	Waste Inno's
2.	Mr. Yash Pujara and Team	EnviroGenius

વિદ્યાર્થીઓએ તેમના પ્રોજેક્ટ્સ રજૂ કર્યા અને તમામ ઉપસ્થિતો સાથે તેમની રજૂઆત શેર કરી. તેમના પ્રોજેક્ટનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય રાષ્ટ્ર પ્રત્યે સંશોધનાત્મક અભિગમ અને આ સ્ટાર્ટ-અપ પર્યાવરણને કેવી રીતે મદદ કરી શકે અને તેને ટકાવી શકે તે હતો. તેઓએ ઉત્પાદનોના ફાયદા અને ઉપયોગ અને આ સંશોધનાત્મક વિભાવનાઓ યુનિવર્સિટીને કેવી રીતે મદદ કરી શકે છે અને ફાયદો કરી શકે છે તે શેર કર્યું.

ડૉ. નિલેશ મોદીએ વિદ્યાર્થીઓના વિચારોની પ્રશંસા કરી અને તેમને વધુ સમર્થન માટે યુનિવર્સિટીમાં SSIP હેઠળ તેમની મુસાફરી ચાલુ રાખવા પ્રોત્સાહિત કર્યા.

SSIP વિશે જાણવા માટે, તમામ વિદ્યાર્થીઓને સ્ટુડન્ટ સ્ટાર્ટ-અપ ઈનોવેશન પોલિસી SSIP 2.0 પરનો વિડિયો રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો.

ડૉ. હિમાંશુ પટેલ - કો-ઓર્ડિનેટર આ સત્રનું સમાપન આભાર મત સાથે કર્યું. આ કાર્યક્રમનું સમગ્ર સંચાલન શ્રી કલ્પના માખીજા (સંયોજક, SSIP) દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી

૨૬ મી જાન્યુઆરી, ૨૦૨૨ ના રોજ પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણી ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીના “જ્યોતિર્મય પરિસર”માં યુનિવર્સિટીના પરિવારના વિશાળ સભ્ય સમુદાય સાથે થઈ. ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીમાં ૭૩મા પ્રજાસત્તાક દિવસ નિમિત્તે ધ્વજવંદન ઉપરાંત ફિટ ઈન્ડિયા મૂવમેન્ટ અંતર્ગત સૂર્ય નમસ્કાર કરીને ઉજવણી કરવામાં આવી.

ગુજરાત સરકાર દ્વારા સંચાલિત અને રાજ્યની એકમાત્ર ઓપન યુનિવર્સિટી ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી ખાતે ૭૩મા પ્રજાસત્તાક દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવી. ધ્વજવંદન ઉપરાંત યુનિવર્સિટીના સમગ્ર પરિવારે ફિટ ઈન્ડિયા મૂવમેન્ટ અંતર્ગત સૂર્ય નમસ્કાર કરીને આ દિવસની ઉજવણી કરી. રાષ્ટ્રભક્તિથી સભર ગીત-સંગીતનું પ્રસારણ યુનિવર્સિટીના ચૈતન્ય સ્ટુડિયોમાંથી કરવામાં આવ્યું.

આ પ્રસંગે ઉદ્બોધન કરતાં ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીનાં કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાયે જણાવ્યું કે પ્રજાસત્તાક દેશમાં પ્રજાને એટલે કે આપણને સૌને સત્તા અને અધિકારો મળ્યા છે ત્યારે તેનો ઉપયોગ આપણે શુદ્ધ બુદ્ધિથી અને જવાબદારીપૂર્વક કરવો જોઈએ. આ રાષ્ટ્રીય તહેવારે આપણે સંકલ્પ લઈએ કે સમાહમાં બે કલાક અથવા તો મહિનામાં એક દિવસ સમાજના વંચિતો-પીડિતો માટે આપીએ. એવાં કાર્યો કરીએ કે આપણને આપણા અસ્તિત્વની સાર્થકતાનો અનુભવ થાય. માત્ર વાણી નહિ, આપણા વર્તનથી પણ દેશપ્રેમ વ્યક્ત થવો જોઈએ. યુનિવર્સિટી હોય કે દેશ આપણે સહિયારાં સપનાં જોઈએ અને તેને સાકાર કરવા માટે સાથે મળીને પ્રયાસો કરીએ.

યુનિવર્સિટીના નિયામકશ્રીઓ, અધ્યાપકશ્રીઓ તથા અન્ય કર્મચારીઓ દ્વારા રાષ્ટ્રપ્રેમનાં કાવ્યો-ગીતોનું પઠન અને ગાયન કરવામાં આવ્યું હતું. ધ્વજવંદનના કાર્યક્રમ પહેલાં યુનિવર્સિટીની પરંપરા મુજબ સમગ્ર પરિવાર દ્વારા ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરની પ્રતિમાને પુષ્પવંદના કરવામાં આવી હતી.

ભારત સરકારની ફિટ ઈન્ડિયા મૂવમેન્ટ અંતર્ગત ડૉ. અખિલેશ કુમાર ઉપાધ્યાયના માર્ગદર્શનમાં સમગ્ર યુનિવર્સિટી પરિવારે સૂર્ય નમસ્કાર કર્યા હતા. કાર્યક્રમનું સમગ્ર સંચાલન શ્રી દિગ્વીશ વ્યાસ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

વસંત પંચમીના પર્વ અને સરસ્વતી દેવીજીના પૂજન

વસંત પંચમીના પર્વ અને સરસ્વતી દેવીજીના પૂજનના પાવન પર્વ નિમિત્તે ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર યુનિવર્સિટી અંતર્ગત **Extension Activity Cell** દ્વારા તા.૦૫/૦૨/૨૦૨૨ ને શનિવારના રોજ સવારે ૧૧:૩૦ કલાકે ગ્રંથાલય વિભાગમાં આયોજન કરેલ. આ કાર્યક્રમની શરૂઆત દીપ પ્રાગટ્યથી કરવામાં આવી હતી. આ કાર્યક્રમમાં યુનિવર્સિટીના માન.કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાય, તમામ નિયામકશ્રીઓ, અધ્યાપકશ્રીઓ, કર્મચારીશ્રીઓ હાજર રહ્યાં હતાં. સૌ પ્રથમ વસંત પંચમીના પાવન પર્વ નિમિત્તે યુનિવર્સિટીના માન.કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાયજીના પાવન હસ્તે સરસ્વતી દેવીજીનું પૂજન કરવામાં આવ્યું અને તેમને પુષ્પાંજલિ અર્પણ કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ કા. કુલસચિવશ્રી અને દરેક નિયામકશ્રીઓ દ્વારા પણ સરસ્વતી દેવીજીનું પૂજન અને પુષ્પાંજલિ અર્પણ કરવામાં આવી હતી.

યુનિવર્સિટીના માન.કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાયજીએ આ પાવન પર્વ નિમિત્તે પોતાના વક્તવ્યમાં જીવનમાં આ પર્વનું તેમજ સરસ્વતી દેવીજીની પૂજનનું શું મહત્વ રહેલું તેનું સચોટ જ્ઞાન પૂરું પાડ્યું. ત્યારબાદ સૌ નિયામકશ્રીઓએ તેમજ અધ્યાપકશ્રીઓએ ઉત્સાહપૂર્વક સરસ્વતી દેવીજીનું પૂજન કર્યું.

કાર્યક્રમમાં ડૉ. રીના વૈષ્ણવ (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર – અંગ્રેજી) સહભાગી થયેલ દરેક સભ્યોને આનંદ અને ઉત્સાહપૂર્વક આવકાર્યા હતાં. ત્યારબાદ શ્રી અખિલેશ ઉપાધ્યાયજીએ (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર- જર્નાલિઝમ) સરસ્વતી દેવીજીની વંદના કરેલ તથા પ્રો. (ડૉ.) અજીતસિંહ રાણા સરે વસંતપંચમી અને સરસ્વતીજી વિશે વાત કરી. યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાય, નિયામકશ્રીઓ, અધ્યાપકશ્રીઓ, કર્મચારીશ્રીઓનું આભાર વ્યક્ત કરી આ કાર્યક્રમની પૂર્ણાહુતિ કરવામાં આવી હતી. આ કાર્યક્રમનો સંપૂર્ણ સંચાલન ડૉ. રીના વૈષ્ણવ (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર – અંગ્રેજી) અને શ્રી વિક્રમ સૂર્યવંશી (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર- રાજ્યશાસ્ત્ર) દ્વારા કરવામાં આવી હતી.

આવા કાર્યક્રમના માર્ગદર્શન અને મંજૂરી આપવા બદલ અમે સૌ માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાયજીનો ખૂબ ખૂબ આભાર માનીએ છીએ.

આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ નિમિત્તે -ઓનલાઈન ક્વિઝ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી અંતર્ગત એક્સટેન્શન એક્ટીવીટી સેલ દ્વારા આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ નિમિત્તે માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો.ડો. અમી ઉપાધ્યાયના માર્ગદર્શન અનુસાર તા. ૧૬/૦૨/૨૦૨૨ બુધવારના રોજ ના રોજ ૧૨ કલાકે ઓનલાઈન ક્વિઝનું આયોજન કરેલ છે. આ ઓનલાઈન ક્વિઝનું આયોજન કો-ઓર્ડિનેટર ડૉ. પ્રિયાંકી વ્યાસ (એસોસિયેટ પ્રોફેસર- લાયબ્રેરી સાયન્સ), કો- કોઓર્ડિનેટર ડો. અખિલેશ ઉપાધ્યાય (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર – માસ કોમ્યુનિકેશન એન્ડ જર્નાલિઝમ) અને શ્રી વિક્રમ સૂર્યવંશી (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર- રાજ્યશાસ્ત્ર) દ્વારા સફળતાપૂર્વક કરવામાં આવ્યું હતું.

BAOU
Education
for All

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
(Established by Govt. of Gujarat)

75
Azadi Ka
Amrit Mahotsav

EXTENSION ACTIVITY CELL

દ્વારા
આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ
નિમિત્તે
ઓનલાઈન ક્વિઝ
નું આયોજન

DR. B. R. AMBEDKAR

તા. 16/02/2022

ઓનલાઈન ક્વિઝ માટેની લિંક
https://bit.ly/BAOU_Online_Quiz

ક્વિઝનો સમય
બપોરે 12:00 થી 3:00

આ ક્વિઝમાં રજીસ્ટ્રેશન રાખવામાં આવેલ ન હતું. આ ક્વિઝ માં ભાગ લેવા માટે આપેલ લિંક પર ક્લિક કરતા ક્વિઝ શરૂ થાય એવું આયોજન કરેલ. જેમાં ૧૬/૦૨/૨૦૨૨ ના રોજ બપોરે ૧૨:૦૦ કલાક થી ૩:૦૦ કલાક સુધી આ લિંક એક્ટીવ રહે તેવા પ્રકારે આયોજન કરવામાં આવેલ હતું.

આ ક્વિઝ માં કુલ ૫૦ ગુણ ના ૨૫ બહુ વૈકલ્પીય પ્રશ્નોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ હતો. જેના માટે કોઈપણ પ્રકારનું નેગેટીવ માર્કિંગ રાખેલ ન હતું. આ ક્વિઝના પ્રશ્નોનું મુલ્યાંકન ઓનલાઈન આપોઆપ થાય તથા ૪૦% થી વધારે ગુણ મેળવેલ ઉમેદવારોને ક્વિઝ પૂર્ણ થાય કે તરતજ તેમના ઈમેલ પર નીચે દર્શાવેલ ફોર્મેટ મુજબનું ઈ-સર્ટિફિકેટ મળે તે પ્રકારનું આયોજન કરવામાં આવેલ હતું.

આ ક્વિઝ માં કુલ ૬૩૯ ઉમેદવારોએ ઓનલાઈન ક્વિઝ આપેલ હતી. ક્વિઝમાં ૮૦% ઉમેદવારોએ સફળતા પ્રાપ્ત કરેલ હતી.

આ ક્વિઝમાં ઉમેદવારો દ્વારા મેળવવામાં આવેલ માર્ક્સનું વિવરણ નીચે મુજબ છે.

❗ Frequently missed questions ?

Question	Correct responses
'ગદર પાર્ટી'ના સ્થાપક પ્રમુખ કોણ હતા?	170 / 619
બીજા વિશ્વયુદ્ધ દરમિયાન સહયોગ મેળવવા માટે બ્રિટિશ સરકાર દ્વારા ભારતમાં મોકલવામાં આવેલા મિશનનું નામ શું હતું?	227 / 619
મોપલા વિદ્રોહ ભારતના કયા સ્થળે થયો હતો?Your third question?	186 / 619
ભારત સંપૂર્ણ પ્રજાસત્તાક બને ત્યાં સુધી નીચેનામાંથી કોને રાજ્યના વડા તરીકે જાળવી રાખવામાં આવ્યા હતા?	120 / 613
નીચેનામાંથી કોણ ભારતીય સ્વતંત્રતા દિવસ 1947ના સત્તાવાર કાર્યક્રમોમાં ભાગ લીધો ન હતો?	243 / 615
આઝાદી સમયે બ્રિટનના વડા પ્રધાન નીચેનામાંથી કોણ હતા?	235 / 611
મોનફોર્ડ જોગવાઈ અનુસાર, કમિશનમાં સુધારા માટે કેટલા વર્ષ જરૂરી છે?	241 / 606
પ્રભુત્વ સ્થિતિ શું છે - Dominion Status કોને કેહવાય?	200 / 611
સાયમન કમિશનમાં કેટલા સભ્યો હતા?	62 / 611
ભારતમા વર્ષના હિન્દુ લગ્નના કાયદા વડે એક સાથી લગ્ન નો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો છે	212 / 608

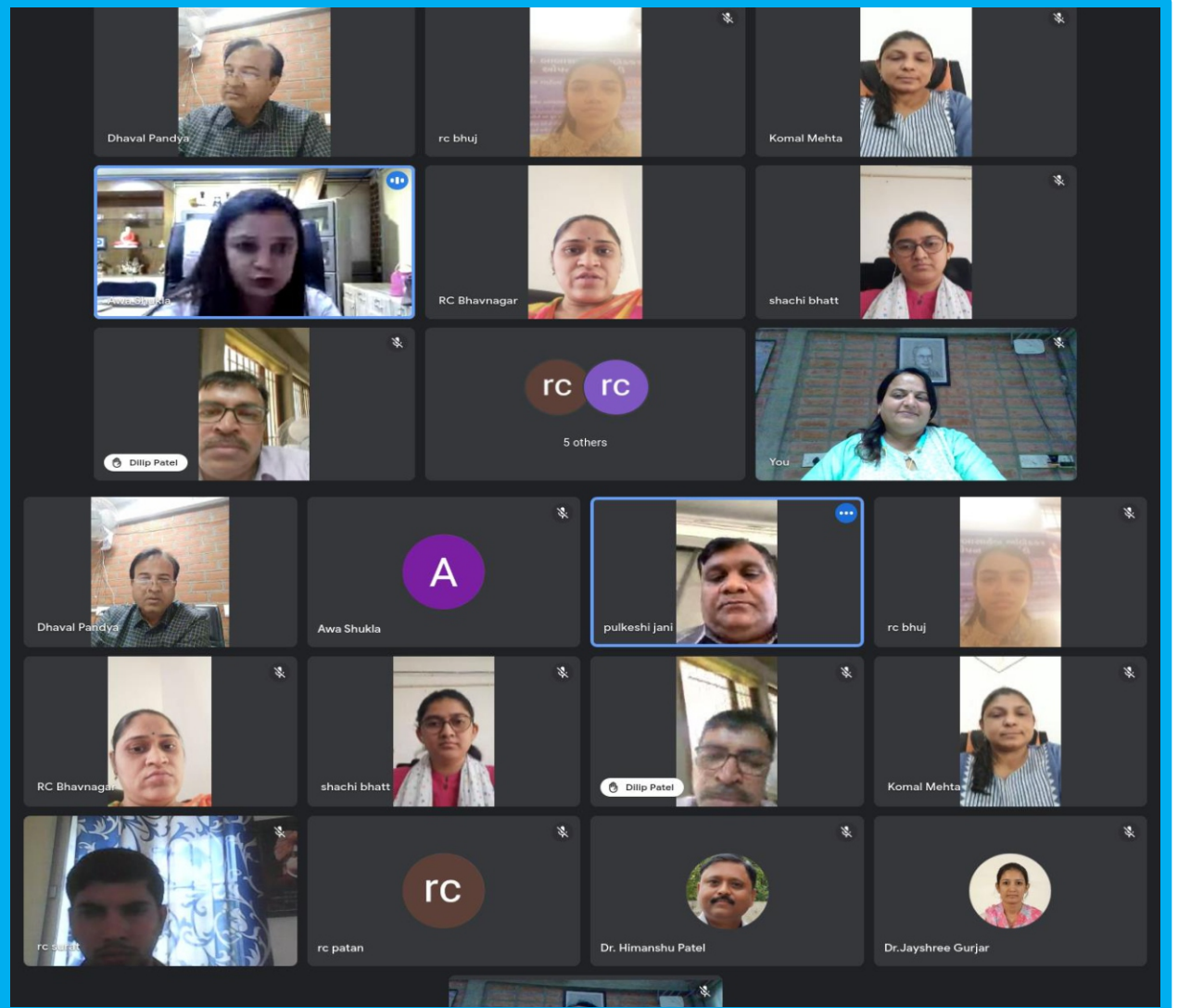
ક્વિઝમાં પૂછવામાં આવેલ પ્રશ્નો અને આ પ્રશ્નો માટે ઉમેદવારો દ્વારા પસંદ કરવામાં આવેલ વિકલ્પની વિસ્તૃત વિગતો નીચે આપવામાં આવેલ છે.

આ ક્વિઝમાં મદદ કરનાર શ્રી નિલેશભાઈ ભાઈ બોખાણી (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર- કમ્પ્યુટર સાયન્સ), શ્રી જીગર વિરાણી (આસિસ્ટન્ટ)નો આભાર તથા આ ક્વિઝના આયોજન માટે માર્ગદર્શન અને મંજૂરી આપવા બદલ તથા ઉત્સાહ વધારવા અને નવા કાર્યક્રમો કરવા પ્રેરણાપૂરી પાડવા માનનીય કુલપતિશ્રીનો ખુબ આભાર માનીએ છીએ.

મતદાન જાગૃતિ અહેવાલ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી અંતર્ગત “એક્ષટેન્શન એક્ટીવીટી દ્વારા” ભારત સરકારના Election Commission of India ના No.491/SVEEEP-II/Online Contest/2022 તા. ૦૫/૦૨/૨૦૨૨ ના પત્ર અન્વયે રાષ્ટ્રીય મતદાતા દિવસ ૨૦૨૨ના અવસરે ભારતના યૂંટણી પંચે સર્જનાત્મક અભિવ્યક્તિ દ્વારા દરેક મતના મહત્વને પુનરાવર્તિત કરવા માટે રાષ્ટ્રીય મતદાતા જાગૃતિ સ્પર્ધા - ‘મારો મત એ મારું ભવિષ્ય - એક મતની શક્તિ’ શરૂ કરી છે. આ સ્પર્ધા ૨૫ જાન્યુઆરીથી ૧૫ માર્ચ, ૨૦૨૨ સુધી સુનિશ્ચિત થયેલ છે.

આ અનુસંધાને ડૉ.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીના એક્ષટેન્શન એક્ટીવીટી સેલ દ્વારા તમામને પ્રોત્સાહિત કરવાના લક્ષ્ય સાથે ઓનલાઈન યુનિવર્સિટીના તમામ અભ્યાસકેન્દ્રો સાથે ઓનલાઈન કાર્યક્રમ કરેલ. આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત યુનિવર્સિટીના નિયામક(SS) ડૉ. આવા શુક્લા, અભ્યાસકેન્દ્રોના સંચાલક ડૉ. ધવલ પંડ્યા (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર- મેનેજમેન્ટ), ડૉ. પ્રિયાંકી વ્યાસ (એસોસિયેટ પ્રોફેસર –લાયબ્રેરી સાયન્સ & Extension Cell Coordinator) , ડૉ. હિમાંશુ પટેલ (ઈ/ચા. પરીક્ષા નિયામકશ્રી), ડૉ. જયશ્રી ગુર્જર (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર- એજ્યુકેશન) અને શ્રી દિલીપ પટેલ (અભ્યાસકેન્દ્રોના કો-ઓર્ડિનેટર) તેમજ યુનિવર્સિટીના તમામ રીજનલ સેન્ટરોના રજીસ્ટ્રારશ્રીઓ હાજર રહેલ હતા. ઓનલાઈન કાર્યક્રમમાં નિયામકશ્રી (SS) દ્વારા મતદાન એટલે શું ? તેની માહિતી આપવામાં આવેલ હતી. તેમજ સૌ પ્રાદેશિક કેન્દ્રોને મતદાન જાગૃતિ માટેના કાર્યક્રમો કરવા પ્રેરિત કર્યા હતા. અંતે સૌએ મતદાન જાગૃતિ માટે પ્રતિજ્ઞા લીધી અને કાર્યક્રમની પૂર્ણાહુતિ કરવામાં આવી હતી.

વિશ્વ માતૃભાષા દિવસ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ અને ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર તેમજ સરકારી માધ્યમિક શાળા, ગુતાલના સંયુક્ત ઉપક્રમે આઝાદીના અમૃત મહોત્સવ અંતર્ગત અને વિશ્વ માતૃભાષા દિન નિમિત્તે પુસ્તક પરબના શુભારંભ અને અનામીને અંજલિ અંતર્ગત વિજેતાઓને પ્રમાણપત્ર વિતરણનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો.

આ કાર્યક્રમના અધ્યક્ષ તરીકે યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રી પ્રો. ડૉ. અમી ઉપાધ્યાયે ત્રણ મોટી જાહેરાત કરી હતી: ૧) **BAOU**માં પુસ્તક પરબનો શુભારંભ કરવામાં આવ્યો, જે અંતર્ગત કોઈ પણ વ્યક્તિ પોતે વાંચેલા પુસ્તકો આપી શકશે અને અન્ય પુસ્તક વાંચવા લઈ જઈ શકશે. ૨) **BAOU**ની લાઈબ્રેરીને જાહેર પુસ્તકાલયમાં ફેરવવામાં આવશે, જેથી યુનિવર્સિટી પરિવાર ઉપરાંત આસપાસના લોકો પણ તેનો લાભ લઈ શકે. ૩) મારા હસ્તાક્ષર, મારી ઓળખ અંતર્ગત લોકોને પોતાના હસ્તાક્ષર માતૃભાષામાં કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવશે. વધુમાં પ્રો. અમી ઉપાધ્યાયે પોતાના વક્તવ્યમાં જણાવ્યું કે ‘પુસ્તકો જ સમાજનું ઘડતર કરે છે. એક લાઈબ્રેરી ૧૦૦ શિક્ષકોની ગરજ સારે છે.’ તેમણે માતૃભાષા દિવસને ધ્યાનમાં રાખીને જણાવ્યું કે, ‘અન્ય ભાષાઓના પ્રભાવમાંથી મુક્તિ એ પણ એક આઝાદી જ છે.’

આ કાર્યક્રમના મુખ્ય અતિથિશ્રી વિષ્ણુભાઈ પંડ્યાના હસ્તે **BAOU**ની ‘પુસ્તક પરબ’નો શુભારંભ કરાયો. વિષ્ણુભાઈએ પોતાના વક્તવ્યમાં જણાવ્યું કે, ‘નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ દેશને જ્ઞાનના ગૌરીશિખર પર પહોંચાડનાર દસ્તાવેજ છે. તેના થકી દેશ વિશ્વગુરુ બની શકે એમ છે. તેમણે અનામીને અંજલિ સંદર્ભે જણાવ્યું હતું કે છ લાખ કરતાં વધારે લોકોએ આઝાદી આંદોલનમાં લોહી વહાવીને શહીદી વહોરી છે, પરંતુ આપણને મોટા ભાગના લોકો યાદ નથી.’ તેમણે સુભાષચંદ્ર બોઝ અને શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા સહિતના નેતાઓના યોગદાનની વાત કરી હતી. માતૃભાષા અંગે તેમણે સરસ વાત કરી કે ‘દરેક ભાષા આખરે તો માતૃભાષા જ હોય છે, એટલે દરેક ભાષાને સન્માન આપવું જરૂરી છે.’ તેમણે જણાવ્યું કે ‘ઈન્કલાબ ઝિંદાબાદ’ અને ‘ભારત માતા કી જય’ બંને નારામાં ગુજરાતનું ઐતિહાસિક યોગદાન રહ્યું છે.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીના સંચાલક મંડળના સભ્યશ્રી મૂકેશભાઈ રાઠવાએ આ પ્રસંગે પોતાના ઉદબોધનમાં જણાવ્યું કે, ‘અમેરિકાના રાષ્ટ્રપ્રમુખ જ્યારે કેમ છો કહે ત્યારે ગુજરાતી તરીકે ગૌરવની લાગણી અનુભવાતી હોય છે. આ એવી યુનિવર્સિટી છે, જે છેવાડેના લોકો ઉપરાંત દિવ્યાંગો, ટ્રાન્સજેન્ડર્સ વગેરે વંચિત સમુદાયના લોકોને પણ ભણાવે છે અને સૌને માતૃભાષામાં ઉચ્ચ શિક્ષણ લેવાની તક પૂરી પાડે છે. આંગણવાડી કાર્યકરોથી લઈને મહિલા સરપંચો માટે પણ વિશેષ અભ્યાસક્રમો ચલાવે છે, એ આનંદ અને અભિનંદનની વાત છે.

સરકારી માધ્યમિક શાળા ગુતાલના શિક્ષણ પરાગભાઈ દવેએ અનામીને અંજલિ કાર્યક્રમ અંતર્ગત કઈ રીતે યુટ્યૂબ પર ભૂલાયેલા શહીદોની કથાઓ કરવામાં આવી અને ઓનલાઈન ક્વિઝમાં રાજ્યભરના ૧૨,૦૦૦ વિદ્યાર્થીઓ-લોકોએ જોડાઈને કાર્યક્રમને સફળ બનાવ્યો, તેની વાત જણાવી.

કાર્યક્રમમાં **BAOU**ના સંચાલક મંડળના સભ્યશ્રી મૂકેશભાઈ રાઠવા તથા ખેડા જિલ્લાના શિક્ષણાધિકારી શિલ્પાબહેન પટેલ પણ ઉપસ્થિત રહ્યાં હતાં અને સંબોધન કર્યું હતું. કાર્યક્રમમાં અનામીને અંજલિ ક્વિઝના વિજેતા વિદ્યાર્થીઓનું પ્રમાણપત્ર આપીને સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. આભારવિધિ **BAOU**ના કાર્યકારી કુલસચિવશ્રી ડૉ. ભાવિનભાઈ ત્રિવેદીએ કર્યું હતું. કાર્યક્રમનું સંચાલન નિયામકશ્રી (**SHSS**) પ્રો. યોગેન્દ્રભાઈ પારેખ કર્યું હતું. કાર્યક્રમમાં રાજ્યભરના વિજેતા વિદ્યાર્થીઓ ઉપરાંત **BAOU**ના નિયામકશ્રીઓ, અધ્યાપકશ્રીઓ તથા કર્મચારીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. અંતે કાર્યક્રમ પૂર્ણ જાહેર કરવામાં આવ્યું.

UNESCO, AIU અને BAOU દ્વારા ઓનલાઈન વેબિનાર

ઉચ્ચ શિક્ષણ પર કોવિડ-૧૯ની અસર

યુનેસ્કો થર્ડ વર્લ્ડ હાયર એજ્યુકેશન કોન્ફરન્સ (WHEC-2022) પર આગામી વિશ્વ પરિષદના અભિન્ન ભાગ તરીકે એસોસિએશન ઓફ ઈન્ડિયન યુનિવર્સિટીઝના નેજા હેઠળ ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી દ્વારા આયોજિત કન્સલ્ટિવ મીટ વિશે છે. મે, ૨૦૨૨ બાર્સેલોના, સ્પેન ખાતે ટકાઉ ભવિષ્ય માટે ઉચ્ચ શિક્ષણની ભૂમિકા અને સ્થાનને ધ્યાને રાખી આ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવેલ.

દિન-પ્રતિદિન વિકસી રહેલી ટેકનોલોજી અને આર્ટિફિશિયલ ઈન્ટેલિજન્સમાં વૃદ્ધિ સાથે ઝડપથી બદલાતી દુનિયા વચ્ચે, ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રણાલી વિવિધ પડકારોનો સામનો કરી રહી છે. વધુમાં, નવી બીસી (કોવિડ પહેલા) અને એસી (કોવિડ પછી) વિશ્વ, કારણ કે કોવિડ ૧૯ એ વિશ્વને બે ભાગોમાં વિભાજિત કર્યું છે, ઉચ્ચ શિક્ષણ અને સંશોધન સમુદાય સહિત વિશ્વભરની શિક્ષણ પ્રણાલીઓ પર નોંધપાત્ર અસરો ઉશ્કેરવામાં આવી છે. ટકાઉ વિકાસના મોટા ધ્યેયના સંદર્ભમાં, શિક્ષણ કેન્દ્રમાં છે. ખાસ કરીને, ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રણાલીઓ ટકાઉ વિકાસના કાર્યસૂચિમાં ઘણી રીતે યોગદાન આપી શકે છે, જેમ કે અસરકારક કુશળ શ્રમ તૈયાર કરવા, વ્યવસાયિક, સંસ્થાકીય અને તકનીકી ક્ષમતાઓનું નિર્માણ કરવા માટે જ્ઞાનનું સર્જન, પ્રસાર અને ઉપયોગ અને સૌથી અગત્યનું, નૈતિક અને શૈક્ષણિક મૂલ્યો જાળવી રાખવા.

ઉપરોક્ત વિચારો સાથે અને ઉચ્ચ શિક્ષણના નવા યુગ માટે કોવિડ ૧૯ દ્વારા સર્જાયેલા વૈશ્વિક વિક્ષેપને કારણે સમગ્ર વિશ્વમાં માનવતા દ્વારા સામનો કરવામાં આવતા પડકારોના જવાબ તરીકે એક રોડમેપ વ્યાખ્યાયિત કરવા અને તૈયાર કરવા સંબંધિત હિતધારકોને એકસાથે લાવવાના કાર્યસૂચિ સાથે, યુનેસ્કોએ નિર્ણય લીધો હતો. **WHEC-2022** ને મોટા પાયે ગોઠવો જ્યાં 'ટકાઉ ભવિષ્ય માટે ઉચ્ચ શિક્ષણની પુનઃશોધ' ની કેન્દ્રીય થીમ દસ પેટા-થીમમાં પ્રમાણિત છે જે નીચે આપેલ છે:

- ૧) ઉચ્ચ શિક્ષણ પર કોવિડ-૧૯ ની અસર
- ૨) ઉચ્ચ શિક્ષણ અને SDGS
- ૩) ઉચ્ચ શિક્ષણમાં સમાવેશ
- ૪) કાર્યક્રમોની ગુણવત્તા અને સુસંગતતા
- ૫) ઉચ્ચ શિક્ષણમાં શૈક્ષણિક ગતિશીલતા
- ૬) ઉચ્ચ શિક્ષણ શાસન
- ૭) ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે ધિરાણ
- ૮) ડેટા અને જ્ઞાન ઉત્પાદન
- ૯) સિનર્જીઓને વધારવા માટે આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર
- ૧૦) ઉચ્ચ શિક્ષણનું ભવિષ્ય

અત્રે એ નોંધવું જરૂરી છે કે ઉચ્ચ શિક્ષણ પર કોવિડની અસર અંગેનો એકરૂપ દૃષ્ટિકોણ અથવા પરિપ્રેક્ષ્ય મર્યાદિત પરિપ્રેક્ષ્ય પૂરો પાડે છે. તેની વૈવિધ્યસભર, બહુવચનવાદી અને સંકલિત સમજ સાથે, ભારત જેવો દેશ આ વિષયને એક અલગ સ્વરૂપ આપી શકે છે. તે નિર્દેશ કરે છે કે પ્રસિદ્ધ લેખક અને વિચારક, યુવલ નોહ હરારી, રોગચાળો રાષ્ટ્રીય સમસ્યા નથી. તે ખરેખર એક વૈશ્વિક સમસ્યા છે જેને દરેક રાષ્ટ્રે તેની રીતે સંભાળ કરવી પડશે. આ પરિપ્રેક્ષ્ય અને આપણી રીતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ મોટા પાયાના પ્રોજેક્ટમાં વિવિધ યોગદાનકર્તાઓ, માત્ર ઉચ્ચ શિક્ષણ-સંબંધિત આંતર-સરકારી સંસ્થાઓ જેમ કે **UNDP, ILO** અને વિશ્વ બેંકના જ નથી, પરંતુ આ યાદીમાં વિવિધ યુનિવર્સિટી સત્તાવાળાઓ પણ સામેલ છે; શિક્ષણ અને સંશોધન સ્ટાફ; સમુદાય સેવા કાર્યક્રમોના નેતાઓ; વિદ્યાર્થીઓ અને યુવા સંગઠનો; ખાનગી ક્ષેત્ર; વ્યાવસાયિક સંગઠનો; શિક્ષક સંઘો; બિન-સરકારી સંસ્થાઓ; નાગરિક સમાજ જૂથો અને વૈશ્વિક થિંક ટેક. એસોસિએશન ઓફ ઈન્ડિયન યુનિવર્સિટીઝ એ ભારતમાં એક એવી સંસ્થા છે જે ભારતમાંથી બહુવિધ દૃષ્ટિકોણથી ઉચ્ચ શિક્ષણ પર સ્પષ્ટ પરિપ્રેક્ષ્ય સાથે કોન્ફરન્સમાં યોગદાન આપશે.

એસોસિયેશન ઓફ ઈન્ડિયન યુનિવર્સિટીઝની સ્થાપના ૧૯૨૫માં ઈન્ટર-યુનિવર્સિટી બોર્ડ (IUB) ઓફ ઈન્ડિયા તરીકે કરવામાં આવી હતી અને ૧૯૭૩માં એસોસિયેશન ઓફ ઈન્ડિયન યુનિવર્સિટીઝ તરીકે નામ આપવામાં આવ્યું હતું. AIUના સભ્યપદમાં તમામ પ્રકારની યુનિવર્સિટીઓનો સમાવેશ થાય છે, દા.ત. પરંપરાગત યુનિવર્સિટીઓ, ઓપન યુનિવર્સિટીઓ, ડીઝ બી યુનિવર્સિટીઓ, રાજ્ય યુનિવર્સિટીઓ, કેન્દ્રીય યુનિવર્સિટીઓ, ખાનગી યુનિવર્સિટીઓ અને રાષ્ટ્રીય મહત્વની સંસ્થાઓ. ભારતીય યુનિવર્સિટીઓ ઉપરાંત, બાંગ્લાદેશ, ભૂટાન, કઝાકિસ્તાન પ્રજાસત્તાક, મલેશિયા, મોરેશિયસ, નેપાળ, થાઈલેન્ડ, સંયુક્ત આરબ અમીરાત અને યુનાઈટેડ કિંગડમની ૧૩ યુનિવર્સિટીઓ/સંસ્થાઓ તેના સહયોગી સભ્યો છે. એકંદરે, AIU એ ૮૭૩ યુનિવર્સિટીઓનું સંગઠન છે જે રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે ઉચ્ચ શિક્ષણ પ્રણાલીને પ્રોત્સાહન આપવા અને તેનું પ્રતિનિધિત્વ કરવા અને સરકાર અને યુનિવર્સિટીઓ સાથે સંકલન કરવા દિશામાં કામ કરે છે; જ્ઞાન વિકાસ અને પ્રસારમાં યોગદાન આપીને કોન્ફરન્સમાં સહયોગ અને સહભાગિતા માટે છેલ્લી પસંદગી કરવામાં આવી છે તે ગર્વની વાત છે. યુનેસ્કો કોન્ફરન્સના દસ પેટા વિષયો એઆઈયુ દ્વારા ભારતની દસ જુદી જુદી યુનિવર્સિટીઓને સંબંધિત ક્ષેત્રોમાં યુનિવર્સિટીની શક્તિ અને કુશળતા અનુસાર ફાળવવામાં આવી હતી જેમ કે થીમ ‘આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર ટુ એનહાન્સ સિનર્જીઝ’ સાવિત્રીબાઈ ફૂલે પુણે યુનિવર્સિટીને ફાળવવામાં આવી હતી જ્યારે થીમ ‘પ્રોગ્રામ્સની ગુણવત્તા અને સુસંગતતા’ શ્રી શ્રી યુનિવર્સિટીને સોંપવામાં આવી હતી. ‘ઉચ્ચ શિક્ષણમાં સમાવેશ’ વિષય દયાલબાગ યુનિવર્સિટીને સોંપવામાં આવ્યો હતો જ્યારે ‘ડેટા એન્ડ નોલેજ પ્રોડક્શન’નો વિષય SASTRA યુનિવર્સિટીને ફાળવવામાં આવ્યો હતો. મિઝોરમ યુનિવર્સિટી ‘અવેરનેસ ઓફ હાયર એજ્યુકેશન’ વિષય પર કામ કરતી હતી જ્યારે ઉચ્ચ શિક્ષણ પર ટકાઉ લક્ષ્યની થીમ જિંદાલ યુનિવર્સિટીને સોંપવામાં આવી હતી. નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એજ્યુકેશનલ પ્લાનિંગ એન્ડ એડમિનિસ્ટ્રેશન ‘ઉચ્ચ શિક્ષણનું ધિરાણ’ વિષય સાથે કામ કરી રહ્યું હતું જ્યારે ‘મોબિલિટી ઓફ હાયર એજ્યુકેશન’ એ અરંગનાથન યુનિવર્સિટીને સોંપાયેલ વિષય હતો. સમગ્ર રોગચાળા દરમિયાન યુનિવર્સિટી દ્વારા કરવામાં આવેલ ગુણવત્તાપૂર્ણ કાર્યને કારણે ‘ઉચ્ચ શિક્ષણ પર કોવિડ ૧૯ની અસર’ ની થીમ ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીને ફાળવવામાં આવી હતી.

આ કાર્યક્રમ ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીનો છે, જે ગુજરાતની એકમાત્ર ઓપન યુનિવર્સિટી છે, ‘ઉચ્ચ શિક્ષણ પર કોવિડ-૧૯ની અસર’ પર. BAOU દ્વારા આયોજિત કન્સલ્ટિવ મીટ ૧૧મી ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨ના રોજ યોજાઈ હતી અને તેમાં ભાષા, પર્ફોર્મિંગ આર્ટ્સ, શિક્ષણ અને વહીવટી સત્તાવાળાઓ જેવા વિવિધ ક્ષેત્રોના આઠ પ્રતિષ્ઠિત વિદ્વાનોને સામેલ કર્યા હતા. વેબિનારને બે સત્રોમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યું હતું: ઉદ્ઘાટન અને તકનીકી સત્ર. પ્રથમ સત્રમાં વિશિષ્ટ વક્તાઓ પ્રો. અતુલ કોઠારી, શિક્ષા સંસ્કૃતિ ઉત્થાન ન્યાસના રાષ્ટ્રીય સચિવ હતા; પ્રો. નાગેશ્વર રાવ, ઈન્દિરા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટીના વાઈસ ચાન્સેલર; નવી દિલ્હી, પ્રો. સી. રાજકુમાર, ઓ.પી. જિંદાલ ગ્લોબલ યુનિવર્સિટી હરિયાણાના વાઈસ ચાન્સેલર; અને પ્રો. નીલિમા ગુપ્તા, ડૉ. હરિસરિસિંગ ગૌર સાગર યુનિવર્સિટીના વાઈસ ચાન્સેલર, એમ.પી. ટેકનિકલ સત્રમાં ભાગ લેનારા આદરણીય વક્તાઓ પ્રો. અનામિકા શાહ, ગુજરાત વિદ્યાપીઠના ભૂતપૂર્વ વાઈસ ચાન્સેલર હતા; પ્રો. બિજ્યાલક્ષ્મી નંદા, દિલ્હીની મિરાન્ડા હાઉસ યુનિવર્સિટીના આચાર્ય; પ્રો. દીપ્તિ ભલ્લા, દિલ્હી યુનિવર્સિટીના સંગીત વિભાગના ડીન; અને મહારાજા કૃષ્ણકુમારસિંહજી ભાવનગર યુનિવર્સિટીના પ્રો. દિલીપ બારડ. સ્વાગત નોંધ ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદના વાઈસ ચાન્સેલર પ્રો. અમી ઉપાધ્યાયે સંબોધી હતી. એઆઈયુના સેક્રેટરી-જનરલ ડૉ. પંકજ મિતલે પૃષ્ઠભૂમિ નોંધ આપી હતી. તેણીએ સમપદી (સાત પગલાં) પરના તેમના મંતવ્યો શેર કર્યા જે તમામ યુનિવર્સિટીઓએ અનુસરવા જોઈએ, ખાસ કરીને ઉચ્ચ શિક્ષણ પર કોવિડ ૧૯ ની વિનાશક અસરનો સામનો કરવા માટે. જે પગલાંની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી તે આ હતા: ૧) ડિજિટલ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર બનાવવું ૨) શિક્ષકો તેમજ વિદ્યાર્થીઓનું ક્ષમતા નિર્માણ ૩) શિક્ષકોને તેમની જરૂરિયાત મુજબ વિવિધ ઓનલાઈન પ્લેટફોર્મનો ઉપયોગ કરવા માટેની તાલીમ (ઝૂમ, મીટ વગેરે) ૪) મૂલ્યાંકન અને મૂલ્યાંકન ૫) ઓનલાઈન પ્લેસમેન્ટ ૬) ઓનલાઈન સામગ્રી ૭) આંતરરાષ્ટ્રીયકરણને પ્રોત્સાહન આપવું.

પ્રો. રાજકુમારે કોવિડ ૧૯ દરમિયાન સામે આવેલા મહત્વના મુદ્દાઓ પર વિગતવાર અહેવાલ રજૂ કર્યો અને પરિસ્થિતિનો સામનો કરવા માટે વિશ્વભરના શિક્ષણવિદો અને યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલા જબરદસ્ત કાર્યને પ્રોત્સાહિત કર્યા. તેમણે તેમના ભાષણમાં યુનેસ્કોના વૈશ્વિક સર્વેક્ષણ અહેવાલનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો જેમાં ૬૫ દેશોએ ભાગ લીધો હતો અને ઉચ્ચ શિક્ષણ પર કોવિડ ૧૯ ની અસર અંગે સ્પષ્ટ અને વિશાળ ચિત્ર બહાર લાવવા માટે પ્રતિભાવ આપ્યો હતો. તેમણે નોંધ્યું કે ભલે કોવિડ તમામ વિકસિત અને વિકાસશીલ દેશોને અસર કરે છે, તે ભારત જેવા વિકાસશીલ દેશોને અપ્રમાણસર અસર કરે છે. તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે પ્રભાવમાં આ અપ્રમાણ વિકાસશીલ દેશો માટે ખતરનાક છે કારણ કે તેમની પાસે પહેલાથી જ શિક્ષણની પહોંચ અંગે અંતર્ગત પડકારો છે. જ્યારે ટેકનોલોજી આશાનું કિરણ છે અને તે ભારતીય સમાજમાં અનેક રીતે ઘૂસી ગઈ છે, ત્યારે ભારતે શિક્ષણમાં ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરવાના પ્રમોટર તરીકે નોંધપાત્ર પડકારોનો સામનો કરવો પડશે. જિંદાલ ગ્લોબલ યુનિવર્સિટીનું ઉદાહરણ આપતા, પ્રો. રાવે સમજાવ્યું કે કેટલીક પસંદગીયુક્ત યુનિવર્સિટીઓ AIU સક્ષમ અને રિમોટ પ્રોક્ટોરેડ પદ્ધતિઓના સમર્થન સાથે ઓનલાઈન શિક્ષણ, શિક્ષણ, સંશોધન, પ્રાયોગિક શિક્ષણ અને મૂલ્યાંકનની સંપૂર્ણ પ્રેક્ટિસ સાથે ઓનલાઈન શિક્ષણ પરવડી શકે છે અને પ્રેક્ટિસ કરી શકે છે. જોકે, વાસ્તવિક ભારતનું ચિત્ર એવું નથી. તેમણે ઉલ્લેખ કર્યો કે વર્તમાન ચિત્ર નિરાશાજનક છે અને ઓનલાઈન શિક્ષણમાં ભારતને અનેક પડકારો અને મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડે છે. તેમણે તેમની દલીલને સમર્થન આપતા વિવિધ સરકારી અહેવાલો અને રાષ્ટ્રવ્યાપી સર્વેક્ષણો જેવા પુરાવાના બહુવિધ ટુકડાઓ પ્રદાન કર્યા. વીજળી જેવી પૂર્વશરત વિશે વાત કરતાં, તેમણે ઉલ્લેખ કર્યો કે મિશન અંત્યોદય હેઠળ ૯૦% ઘરોમાં વીજળી ઉપલબ્ધ છે. જોકે, માત્ર ૪૭% ઘરોને ૧૨ કલાકથી વધુ સમય માટે વીજળી મળે છે, કારણ કે ભારતમાં ૩૩% ઘરો દિવસમાં ૮ થી ૧૨ કલાક વીજળી મેળવે છે, અને ૧૬% ઘરોમાં હજુ પણ દિવસમાં ૮ કલાકથી વધુ વીજળી મળતી નથી. તકનીકી પ્રવેશના સંદર્ભમાં, તેમણે યાદ અપાવ્યું કે ભારતના સંદર્ભમાં તે ખૂબ જ આડેપડ અને બાકાત છે. આ ઘૂંસપેંઠ વિશે વિગતવાર વાત કરતાં, તેમણે અનુમાન કર્યું કે કમ્પ્યુટર/લેપટોપ/નોટબુક અથવા સમાન ઉપકરણો માટે એક સરળ રિપ્લેસમેન્ટ તરીકે મોબાઈલ એ એક અનુકરણીય વિચાર નથી કારણ કે ઘણા ફોન લિંક્સ અને અસાઈનમેન્ટ્સ વહન કરવા માટે ઉપયોગી એપ્લિકેશનોને સપોર્ટ કરતા નથી, જે અભ્યાસ અને સંશોધનમાં અવરોધ ઉભો કરે છે. નેશનલ સેમ્પલ સર્વે ઓન એજ્યુકેશન (૨૦૧૮) ના અહેવાલ મુજબ, ૬૬% ગામડાની વસ્તીમાંથી, માત્ર ૧૫% લોકોને ઈન્ટરનેટ સેવાની એક્સેસ હતી. શહેરી પરિદ્રશ્યના સંદર્ભમાં, માત્ર ૪૨% વસ્તી પાસે ઈન્ટરનેટ સુવિધા હતી. ભારતની સામે ઉચ્ચ શિક્ષણમાં પાંચ નોંધપાત્ર પડકારો હતા: ૧) વૈશ્વિક પડકાર તરીકે કોવિડ રોગચાળો ૨) અપ્રમાણસર અસરગ્રસ્ત વિકાસશીલ દેશો ૩) શિક્ષણ ઈ-સિસ્ટમ અસરગ્રસ્ત છે (શિક્ષણ, સંશોધન, પરીક્ષાનું સંચાલન વગેરે સહિત) ૪) તકનીકી પડકારો માત્ર હાર્ડવેરની દ્રષ્ટિએ જ નહીં પરંતુ સોફ્ટવેરમાં પણ ૫) શિક્ષણ પ્રણાલીમાં પહેલેથી જ પ્રવર્તતી અસમાનતા અને અસમાનતાઓ મોખરે આવી રહી છે અને ઉચ્ચ શિક્ષણને પ્રભાવિત કરે છે.

અપ્રમાણસર અસરગ્રસ્ત વિકાસશીલ દેશો માટેની ચિંતા પ્રો. અનામિકા શાહની વાતચીતમાં પણ પ્રતિબિંબિત થઈ હતી, જેમણે યુનિવર્સિટીઓ અને ઉચ્ચ શિક્ષણ પર કોવિડ ૧૯ ની અસરને સંબોધતી વખતે સમાજના વંચિત વર્ગને લગતા કેટલાક કેન્દ્રીય પ્રશ્નો ઉઠાવ્યા હતા. પ્રો. શાહની મુખ્ય ચિંતા માનવ સંસાધન સાથે ટેકનોલોજીને સંકલિત કરવાની હતી અને કેવી રીતે નવી શિક્ષણ શાસ્ત્ર રોજગારી પ્રદાન કરવામાં અને ભારતના ઓછા કુશળ લોકો માટે ટેકનોલોજીમાં અપગ્રેડ કરીને તકો ઊભી કરવામાં નિમિત્ત બનશે. કોવિડ પછીની દુનિયામાં ટેકનોલોજીના વધુ પડતા ઉપયોગ અને તેના સતત અપગ્રેડેશન વિશે વાત કરતાં, તેમણે ઈન્ટરનેશનલ લેબર ઓર્ગેનાઈઝેશનને ટાંક્યું: "તે ચિંતાજનક છે કારણ કે IT અને ટેકનોલોજી પ્લેટફોર્મ્સ તે વ્યક્તિ માટે પાયમાલ કરી રહ્યા છે જે કામ કરવા માંગે છે, જેઓ પરસેવો પાડવા માંગે છે...અને કમાવવા માંગે છે. પોતે અને તેના પરિવારને ટેકો આપે છે." તેમની મુખ્ય ચિંતા એ હતી કે શું NEP 2020 ની દ્રષ્ટિએ વર્તમાન ઉચ્ચ શિક્ષણ નીતિઓ સમાવિષ્ટ છે અને બધા માટે આત્મનિર્ભર શિક્ષણ બનાવવા માટે સક્ષમ છે? ટેકનોલોજીમાં આપણી પ્રગતિની. ટેકનોલોજીનો અર્થ મનુષ્યને વધુ સારા અને વધુ અનન્ય વ્યક્તિઓ બનવામાં મદદ કરવા માટે તેમને એક બીજા સાથે કલોન કરવા તરફ દોરી જાય છે અને તેમને તે જ રીતે વિચારવા માટે પણ મજબૂર કરે છે.

વધુ પડતી તકનીકની સાથે, નીતિ-નિર્માણ પર પણ પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો. આંકડાકીય માહિતીએ ચિત્ર સ્પષ્ટ કર્યું છે કે શિક્ષણનું ખાનગીકરણ ઉચ્ચ વર્ગ અને ઉચ્ચ-મધ્યમ વર્ગ માટે મોટા પ્રમાણમાં ફાયદાકારક હતું. શિક્ષણવિદોની સામે કોવિડની પરિસ્થિતિ પછી જે પ્રશ્નો ઉભા થયા હતા તે **NEP 2020** હેઠળ બધા માટે ઓપન સોર્સની ઉપલબ્ધતા અને સંભવિત બજેટ જરૂરિયાતો અને અન્ય ઘણા બધા પ્રશ્નો હતા.

ઉચ્ચ શિક્ષણમાં દેશે જે મુદ્દાઓ અને મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડ્યો હતો તે વિશે વાત કરતા, પ્રો. નીલિમા ગુમાએ તેણીના ગ્રાઉન્ડ લેવલના વહીવટી અનુભવો શેર કર્યા કારણ કે તે ત્રણેય કોવિડ તરંગો દરમિયાન ત્રણ અલગ-અલગ યુનિવર્સિટીના વાઈસ ચાન્સેલર રહી ચુકી છે. વિદ્યાર્થીઓના વ્યવહારિક મુદ્દાઓ શેર કરતાં, તેમણે કહ્યું કે, 'શિક્ષણના ઓનલાઈન મોડ પર સ્વિચ કરતી વખતે ઘણા ગ્રામીણ વિસ્તારના વિદ્યાર્થીઓ માટે કનેક્ટિવિટી એ મુખ્ય મુદ્દો હતો. ઓનલાઈન શિક્ષણની બીજી મોટી નિષ્ફળતા પ્રેક્ટિકલ અભ્યાસક્રમો શીખવવામાં હતી. (લેપટોપ અને કોમ્પ્યુટર)ની જેમ હાર્ડવેરની અનુપલબ્ધતા પણ વિદ્યાર્થીઓના સ્તરે નોંધપાત્ર ચિંતાનો વિષય હતો. આ પડકારો સાથે, તેણીએ આપણા કેટલાક સારા મગજને જાળવી રાખવાનો પડકાર પણ રજૂ કર્યો, જેઓ કોવિડ ૧૯ને કારણે ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે વિદેશ ન જવા માટે વિવશ છે, તેમને સારી સુવિધાઓ આપીને.

ઓનલાઈન લર્નિંગના મૂળભૂત મુદ્દા અંગે તમામ વક્તાઓનો સામાન્ય વિચાર સુલભતા, વિશિષ્ટ હાર્ડવેર અને સોફ્ટવેરની ઉપલબ્ધતા અને પરવડે તેવા હતા, પ્રો. ભલ્લાએ સંગીત સાથે સંકળાયેલા કલાકાર તરીકેના તેમના અનુભવો શેર કર્યા અને યુનિવર્સિટી વિભાગમાં સંગીત શીખવ્યું. એક વ્યવહારુ કલા તરીકે સંગીત, ગુરુ અને શિષ્ય સાથે સામ-સામે વાર્તાલાપ કરીને શીખવવા-શિક્ષણની વર્ષો જૂની પરંપરાને વહન કરતી, રોગચાળાના પ્રારંભિક તબક્કામાં અને તેના પગલે રાષ્ટ્રવ્યાપી લોકડાઉન દરમિયાન ભારે પાયમાલ થઈ. અપૂરતી વીજળી, ઈન્ટરનેટ કનેક્શનમાં વિક્ષેપ અને ખલેલ અથવા ક્યારેક બિલકુલ કનેક્શન ન હોવું, ઈન્ટરનેટ સ્પીડમાં વધઘટ અને કનેક્શનની સમસ્યાને કારણે વર્ગમાંથી અણધાર્યા બહાર નીકળવું, અવાજમાં સ્પષ્ટતાનો અભાવ અને શિક્ષકો દ્વારા પણ તેના કારણે થતી ખલેલની તપાસ કરવી. વિદ્યાર્થીઓ તરીકે, અપલોડિંગ અને ડાઉનલોડિંગમાં પરિણામ બદલાય છે જેમાં વિદ્યાર્થી શિક્ષકને સાંભળી શકે છે પરંતુ તેનાથી ઊલટું નહીં, ઓનલાઈન વર્ગોની ગુણવત્તાને અવરોધવાને કારણે ડેટાના વધુ પડતા વપરાશને કારણે કેમેરા ચાલુ કરવામાં અસમર્થતા એ કેટલીક સમસ્યાઓ હતી જે શિક્ષકોને તેમજ વિદ્યાર્થીઓને વ્યવહારિક સ્તરે સામનો કરવો પડ્યો હતો. પરફોર્મન્સ આર્ટ્સ જેવા પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમો સાથે સંકળાયેલ અન્ય એક પાસું ઓનલાઈન ઉપલબ્ધ સારા પુસ્તકોની અછૂત અને કેમ્પસમાં લાઈબ્રેરીનું બંધ હતું.

સર્વસમાવેશક શિક્ષણની ચર્ચા કરતી વખતે, માત્ર વર્ગના પાસાં જ નહીં પરંતુ વિકલાંગતા પણ મહત્વનો મુદ્દો હતો. ટેકનોલોજીને વિદ્યાર્થી-મૈત્રીપૂર્ણ બનાવવી, ખાસ કરીને વિકલાંગ વિદ્યાર્થીઓ માટે, ભારતની મોટાભાગની યુનિવર્સિટીઓ માટે એક પડકાર હતો. ઓનલાઈન શિક્ષણ માટે સહાયક ટેકનોલોજી પ્રદાન કરવા સાથે, વિકલાંગ વિદ્યાર્થીઓ માટે ઉચ્ચ શિક્ષણના સંદર્ભમાં શિક્ષણ મોડલ સાથે સુગમતાનું પણ ધ્યાન રાખવું જોઈએ. પ્રાથમિક ધ્યાન તરીકે સામાજિક જવાબદારી એ રોગચાળાનો આવશ્યક પાઠ હતો. કોવિડ પછીની પરિસ્થિતિએ શીખવવાની અને શીખવાની પદ્ધતિની નવી રીતો અને વિદ્યાર્થીઓનું મૂલ્યાંકન કરવાની નવી રીતોની માંગ કરી. તે અમને ટીમવર્ક સામાજિક જવાબદારીમાં વિશ્વાસ કરવા તરફ દોરી ગયું અને શોધ અને સહાનુભૂતિ તાલીમમાં શીખવાની પ્રેરણા આપી. તેણે વ્યક્તિગત વિકાસ પર ગંભીર પ્રશ્નો ઉભા કર્યા અને સમાજને સામૂહિક વિકાસ વિશે વિચારવા માટે ફરજ પાડી. તે અમારા સમકાલીન ઉપભોક્તાવાદી વિકાસ પર સવાલ ઉઠાવે છે અને અમને ટકાઉ અને નૈતિક જીવનશૈલી વિશે વિચારવા માટે દબાણ કરે છે.

જો કે, વક્તાઓએ વિવિધ મુદ્દાઓ ઉઠાવ્યા અને સંભવિત ઉકેલો લાવવાનો પ્રયાસ કર્યો અને કોવિડ પછીના યુગ માટે નવી તકો તરીકે રોગચાળાના પડકારોને રજૂ કર્યા. પ્રો.કોઠારીએ પડકારો તકો બની શકે છે તેમ કહીને ઉજ્જવળ સ્થળ

પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો. રામકૃષ્ણ પરમહંસના નિવેદનને ટાંકીને કે જ્ઞાન અને શક્તિના અભાવને કારણે માણસ તકોને સમજી શકતો નથી, તેમણે રોગચાળા દરમિયાન વિવિધ યુનિવર્સિટીઓ સાથે કામ કરવાનો તેમનો અનુભવ શેર કર્યો જ્યાં તેઓ લોકડાઉનના સમયગાળા દરમિયાન નક્કર કાર્ય માટે એક થયા હતા. તેમણે ઉલ્લેખ કર્યો કે કોવિડના પ્રથમ તરંગ દરમિયાન એક કરોડથી વધુ માટે માસ્ક અને સેનિટાઈઝર બનાવવાનું કેવી રીતે પડકારજનક હતું, પરંતુ વિવિધ યુનિવર્સિટીઓના વિદ્યાર્થીઓના સમર્થનથી ભારત જેવા વિકાસશીલ દેશે પૂરતા પ્રમાણમાં માસ્ક અને સેનિટાઈઝર બનાવ્યા. તેમણે નવી શિક્ષણ નીતિ (NEP 2022)ની ઘોષણા પછી ઉચ્ચ શિક્ષણ નીતિ માળખામાં કેટલાક ફેરફારો પણ સૂચવ્યા હતા. તેમણે એ પણ ઉલ્લેખ કર્યો કે તેમની ટીમે માનનીય વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીજીને વિનંતી કરી હતી કે નવા બજેટમાં ઓનલાઈન શિક્ષણનો પણ સમાવેશ થવો જોઈએ. તેમણે એ પણ ઉલ્લેખ કર્યો કે કોરોના રોગચાળા દરમિયાન વેન્ટિલેટર અને કેટલીક દવાઓ વિદેશથી આવી હતી કારણ કે અમારી પાસે તેને બનાવવા માટે સંસાધનો નહોતા. ભારતીય શિક્ષણ સમુદાયે આ પડકારને તકમાં રૂપાંતરિત કર્યો અને IIT રૂરકીના વિદ્યાર્થીઓએ વેન્ટિલેટર બનાવ્યું. પોતાનો અનુભવ શેર કરતા, તેમણે ઉલ્લેખ કર્યો કે તમિલનાડુની એક એન્જિનિયરિંગ કોલેજના વિદ્યાર્થીઓએ એક 'રોબોટ નર્સ' બનાવી છે જે કોરોના દર્દીઓની મદદ કરી શકે છે. કેશવ વિદ્યાપીઠ, શારદા વિદ્યાપીઠ અને વિવેકાનંદ વિદ્યાપીઠની આંકડાકીય માહિતી પૂરી પાડીને તેમણે ઉચ્ચ શિક્ષણ સંસ્થાઓએ એક હજાર સાતસોથી વધુ લોકોને તાલીમ આપીને અને તેમને નોકરી માટે લાયક બનાવીને આત્મનિર્ભર ભારતમાં કેવી રીતે ફાળો આપ્યો તે વિશે વાત કરી. બેરોજગારી. તેમણે એ પણ જણાવ્યું કે કેટલી મહિલાઓએ તેમના ધંધા માટે સરકારી લોન લીધી હતી, ઉપરાંત સાગર યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓએ પણ મહિલાઓ માટે પ્રોજેક્ટ કર્યા હતા અને આ રીતે અમે ન્યૂ ઈન્ડિયા (આત્મ નિર્ભર ભારત)ના વિકાસની દિશામાં આગળ વધી રહ્યા છીએ. સૂચનો અને ભારતને એક યુવાન દેશ તરીકે દર્શાવતા, તેમણે દલીલ કરી, "અમારી પાસે ૧૦૦૦ યુનિવર્સિટીઓ, ૪૫૦૦૦ કોલેજો અને લગભગ ૮૦ છે.

લાખ શાળાઓ; જો આપણે આટલી વિદ્યાર્થી શક્તિનો ઉપયોગ કોઈપણ કાર્યમાં કરીએ તો કોરોના રોગચાળા દરમિયાન કોઈપણ ક્ષેત્રમાં ઉત્તમ પરિણામો મેળવી શકીશું. ભારત જેવો વિકાસશીલ દેશ ઉચ્ચ શિક્ષણની મદદથી આત્મનિર્ભર બની શકે છે. ઉચ્ચ શિક્ષણ આ ક્ષેત્રમાં પણ આવશ્યક ભૂમિકા ભજવી શકે છે."

સંભવિત ઉકેલો અને પડકારો વિશે વાત કરતા, પ્રો. રાજકુમારે ભારતે રોગચાળાના પડકારો અને આપણા દેશની સ્થિતિસ્થાપકતાનો સામનો કેવી રીતે કર્યો તેની પ્રશંસા કરી. તેમણે NEP 2020 પર વિશ્વાસ મૂક્યો, જે ભવિષ્યવાદી અને આપણા માટે રોગચાળાએ વિકસાવેલા પડકારોને પહોંચી વળવા સક્ષમ હતું. રોગચાળા દરમિયાન AIU ની ભૂમિકાની પ્રશંસા કરતા, તેમણે રોગથી માંડીને લોકડાઉન સુધીના વિવિધ વિષયોમાં વેબિનરના સતત પ્રવાહનો અને માનસિક સ્વાસ્થ્ય પર તેની અસરથી લઈને શિક્ષણમાં તકનીકી સમસ્યાઓ વગેરેનો ઉલ્લેખ કર્યો. રોગચાળા અને આવી ભવિષ્યની મુશ્કેલી માટે સહયોગી પ્રતિભાવ માટે તેમના સૂચનો આપીને, પ્રો. રાજકુમારે ટેકનોલોજીની ભૂમિકા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું. તેમના મતે, ઈન્ટરનેટ એ કોવિડ પછીના શિક્ષણના પરિદ્રશ્યનું એટલું આવશ્યક પાસું છે કે તે ટેકનોલોજીમાં યોગ્ય અને નોંધપાત્ર રોકાણ દ્વારા દરેક વ્યક્તિ સુધી પહોંચવું જોઈએ. તેમણે વાઈફાઈને આ દેશમાં બધા માટે મૂળભૂત અધિકાર ગણાવ્યો જેથી કરીને આપણી ભૌતિક વ્યવસ્થામાં કોઈપણ વિક્ષેપ શિક્ષણ માટેના અમારા પ્રયત્નોને રોકી ન શકે. રોગચાળાનો પાઠ ટેકનોલોજીની ભૂમિકા અને મહત્વ હતો, અને આપણે તેને બધા માટે સુલભ બનાવવાની હતી. તેમની વાતનો બીજો કેન્દ્રિય મુદ્દો યુનિવર્સિટીઓને આપવામાં આવેલી નિયમનકારી સ્વતંત્રતાનો હતો. તેમણે અભિપ્રાય આપ્યો કે વિદ્યાર્થીઓના શ્રેષ્ઠ હિતમાં શું કરી શકાય તે નક્કી કરવા માટે યુનિવર્સિટીઓ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓને વધુ નિયમનકારી સ્વતંત્રતા અને સુગમતા પ્રદાન કરવી જોઈએ. જ્યાં નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયા તેમના સ્તરે હોવી જોઈએ અને જ્યાં જવાબદારી વધારવી જોઈએ ત્યાં ઓછું નિયમનકારી માળખું તૈયાર કરી શકાય છે. તેમના ત્રીજા મુદ્દાની ચર્ચા કરતા, તેમણે જાહેર અને ખાનગી યુનિવર્સિટીઓ વચ્ચેના સતત અંતરને દૂર કરવા વિશે વાત કરી જેથી કરીને ભારતીય સિસ્ટમમાં ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગો કોવિડ દ્વારા લાવવામાં આવેલા આવા ગંભીર સંજોગો સામે લડવા માટે સહયોગ કરી શકે. ઓનલાઈન શિક્ષણનો પ્રચાર થવો જોઈએ, પરંતુ સામાન્યતાને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ.

જ્યારે પ્રો. રાજકુમારે નીતિ વિકાસ અને યુનિવર્સિટી સ્તરે સુધારણાના માપદંડને પ્રતિબિંબિત કર્યું, પ્રો. રાવે કોવિડ પરિસ્થિતિ દરમિયાન નીતિ ઘડવૈયાઓએ વિવિધ સ્તરે લીધેલા વિવિધ પગલાઓની ચર્ચા કરી. એક સફળ વહીવટકર્તા તરીકેનો તેમનો લાંબો અનુભવ શેર કરતા, પ્રો. રાવે વિદ્યાર્થીઓ માટે લાભદાયી વિવિધ સરકારી નીતિઓ વિશે વિચારો પ્રદાન કર્યા. તેમણે ઉલ્લેખ કર્યો કે ભારતમાં ઉચ્ચ શિક્ષણમાં ગ્રોસ એનરોલમેન્ટ રેશિયો (GER) ૨૭% છે, જે શિક્ષણના આપેલ સ્તરમાં નોંધાયેલા વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યાને વિભાજિત કરે છે. તેમણે હાઈલાઈટ કર્યું કે GER ના અપગ્રેડેશન પર કામ કરવા માટે, અને આપણે ૫૦% GER તરફ કામ કરવાની જરૂર છે. ઓનલાઈન એજ્યુકેશન અને ડિજિટલ એજ્યુકેશન GER ના સુધારામાં ફાયદાકારક સાબિત થશે. પરંપરાગત યુનિવર્સિટીઓ માટે, તેમણે નોંધ્યું કે ઉચ્ચ શિક્ષણના ધોરણને સુધારવા માટે આપણે વધુ પરંપરાગત યુનિવર્સિટીઓ બનાવવાની જરૂર છે. તેમણે નોંધ્યું હતું કે અમારે છમ્મ સુધારણા પર વધુ કામ કરવું પડશે કારણ કે તે ઉચ્ચ શિક્ષણના વિદ્યાર્થીઓને ઘણી રીતે મદદ કરશે. ‘એકેડેમિક બેંક ઓફ ક્રેડિટ્સ’, ABC એ વર્ચ્યુઅલ ડિજિટલ સ્ટોરહાઉસ હતું જેમાં વ્યક્તિગત વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા તેમની સમગ્ર શિક્ષણ યાત્રા દરમિયાન મેળવેલી ક્રેડિટની માહિતી હતી. તે વિદ્યાર્થીઓને તેમના ખાતા ખોલવા અને કોલેજો અથવા યુનિવર્સિટીઓમાં પ્રવેશવા અને છોડવા માટે બહુવિધ વિકલ્પો આપવા સક્ષમ બનાવશે. કોવિડ પછીના વર્ગખંડની નવી વાસ્તવિકતા ડિજિટલ લર્નિંગની હોવાથી, પ્રો. રાવે ‘સ્વયમ’ (યંગ એસ્પાયરિંગ માઈન્ડ્સ માટે સક્રિય લર્નિંગના સ્ટડી વેબ્સ) નો પણ ઉલ્લેખ કર્યો હતો, જે ભારત સરકાર દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલ એક કાર્યક્રમ હતો અને ત્રણેયને હાંસલ કરવા માટે ડિઝાઈન કરવામાં આવ્યો હતો. શિક્ષણ નીતિના મુખ્ય સિદ્ધાંતો જેમ કે. એક્સેસ, ઈક્વિટી અને ગુણવત્તા. આ પ્રયાસનો ઉદ્દેશ્ય સર્વશ્રેષ્ઠ શિક્ષણ-અધ્યયન સંસાધનો બધા સુધી પહોંચાડવાનો હતો; તે એવા વિદ્યાર્થીઓ માટે ડિજિટલ વિભાજનને દૂર કરવાનો પણ પ્રયાસ કરે છે જેઓ અત્યાર સુધી ડિજિટલ ક્રાંતિથી અસ્પૃશ્ય રહ્યા હતા અને જ્ઞાન અર્થતંત્રની મુખ્ય પ્રવાહમાં જોડાઈ શક્યા ન હતા. અગાઉ સર્ટિફિકેટ માટે વર્ષો સુધી ઘણા વિષયો શીખવા પડતા હતા, પરંતુ હવે માત્ર એક કોર્સમાંથી જ સર્ટિફિકેટ મેળવી શકીએ છીએ. સામાન્ય રીતે વિદ્યાર્થીઓ પરંપરાગત કાર્યક્રમો દ્વારા પરંપરાગત ડિગ્રી મેળવી શકે છે, તેમજ તેઓ સ્વયમ પ્લેટફોર્મ દ્વારા હિન્દી અભ્યાસક્રમો માટે પ્રમાણપત્ર પણ મેળવી શકે છે. તેનો અર્થ કોર્સ-આધારિત નોંધણી તેમજ કોર્સ-આધારિત પ્રમાણપત્ર પણ છે.

GSAT-15 સેટેલાઈટનો ઉપયોગ કરીને ૨૪ કલાક ૭ દિવસના ધોરણે ઉચ્ચ-ગુણવત્તાવાળા શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોનું પ્રસારણ કરવા માટે સમર્પિત ૩૩ DTH ચેનલોનું સ્વયંપ્રભા જૂથ હતું; સામગ્રી NPTEL, IIT, UGC, CEC, IGNOU દ્વારા પ્રદાન કરવામાં આવી હતી. સરકાર દ્વારા લેવાયેલા પ્રયાસો વિશે વાત કરતા પ્રો. રાવે જણાવ્યું કે સ્વયંપ્રભામાં ચેનલોની સંખ્યામાં વધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને હવે તે ૨૦૦ થી વધુ ચેનલો છે. પ્રો. રાવે એ પણ નોંધ્યું હતું કે અત્યાર સુધીમાં ૪૦ અભ્યાસક્રમો શરૂ કરવામાં દસ વર્ષનો સમય લાગ્યો હતો, પરંતુ કોવિડ સમયગાળા દરમિયાન, ઈન્દિરા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટીએ ૪૦ નવા અભ્યાસક્રમો રજૂ કર્યા હતા, જે IGNOU યુનિવર્સિટી માટે નોંધપાત્ર સિદ્ધિ ધરાવે છે.

યુનિવર્સિટીમાંથી કોલેજમાં સ્થાનાંતરિત થતાં, પ્રો. નંદાએ રૂપરેખા આપી કે કેવી રીતે એક કોલેજ રોગચાળાના પડકારોને સ્વીકારે છે અને કોલેજ રોગચાળા દરમિયાન કેવી રીતે શિક્ષણ પૂરું પાડે છે. પ્રો. નંદાનું ધ્યાન એ દર્શાવવાનું હતું કે કોલેજ કેવી રીતે સ્થિતિસ્થાપકતા દર્શાવે છે. તેણીએ પ્રો. કોઠારીના મુદ્દાને પુનરોચ્ચાર કર્યો કે રોગચાળો એવા પડકારો લાવ્યો છે જેને તકોમાં ફેરવી શકાય છે. તેણીએ ડો. મિત્તલના વિચારોને સમર્થન આપ્યું હતું કે યુનેસ્કોના શિક્ષણ અહેવાલનું એકરૂપ રીતે વિશ્લેષણ ન કરવું જોઈએ. આથી, ભારતના શિક્ષણની સ્થિતિને સમજવા માટે અન્ય દક્ષિણ એશિયાઈ દેશોની સ્થિતિની સરખામણી કરવી જરૂરી છે. તે અમને ભારતીય શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ દ્વારા સામનો કરવામાં આવતા પડકારોને સમજવા માટે બહુપક્ષીય અભિગમ અપનાવવાની મંજૂરી આપશે. પ્રો. નંદાએ એક સાથે કેવી રીતે શીખવું તેના પર ભાર મૂક્યો; આપણે સાથે મળીને પડકારનો સામનો કરી શકીએ છીએ. તેણીએ તેના ભાષણમાં ‘ઉબુન્ટુ’ શબ્દનો ઉલ્લેખ કર્યો; તેનો અર્થ એ છે કે હું છું કારણ કે તમે છો અને વસુધૈવ કુટુંબકમ, જેનો અર્થ થાય છે વિશ્વ એક પરિવાર છે. આ ફિલસૂફી પર વિસ્તૃત રીતે, તેણીએ સંચાર કર્યો કે રોગચાળાએ અમને બધાને વધુ સારા કરવા માટે સાથે મળીને કામ કરવાનું શીખવ્યું છે.

પ્રો. નંદાએ ભારતના તમામ ભાગોમાંથી શ્રેષ્ઠ શૈક્ષણિક પ્રથાઓને ધ્યાનમાં લેવાનું સૂચન કર્યું કારણ કે ભારતીય શિક્ષણ પ્રણાલીએ રોગચાળા દ્વારા ફેંકવામાં આવેલા પડકારોનો આશાવાદી રીતે સામનો કર્યો છે. કોવિડ સમયગાળા દરમિયાન આપણે જે પણ નવી ટેકનોલોજીની શોધ કરી છે, તે વૈશ્વિક સ્તરે મદદરૂપ થશે. તેણીએ ‘નાજુક’, ‘મજબૂત’, ‘એન્ટીફેજલ’ પર નસીમ તાલેબના મંતવ્યોનો ઉલ્લેખ કર્યો. તેણીએ કોરોના સમયગાળા દરમિયાન ઇન્ટ લાઈન વર્કર તરીકે ડોકટરો, નર્સો અને શિક્ષકોની ઉજવણી કરી.

ભાષાના શિક્ષણ સાથે ટેકનોલોજીને ભેળવી દેનાર એક અનુભવી શિક્ષક હોવાના કારણે, પ્રો. બારડે ERT (ઈમર્જન્સી રિમોટ ટીચિંગ), વર્તણૂકલક્ષી ડિઝાઈનનું માળખું અને રચનાત્મક ડિઝાઈન, માહિતી સંચાર તકનીક (ICT) ક્ષમતા અને ડિજિટલ ટેકનોલોજી પર તેમના વિચારો પ્રદાન કર્યા. પ્રો. દિલીપ બારડે કટોકટીના સંજોગોને કારણે વૈકલ્પિક ડિલિવરી મોડલમાં સૂચનાત્મક વિતરણના કામચલાઉ સ્થળાંતર તરીકે ઈમર્જન્સી રિમોટ ટીચિંગ (ERT)ની ચર્ચા કરી. તેમાં સૂચના અથવા શિક્ષણ માટે સંપૂર્ણ રિમોટ ટીચિંગ સોલ્યુશનનો ઉપયોગ કરવાનો સમાવેશ થાય છે જે અન્યથા રૂબરૂ અથવા મિશ્રિત અથવા સંકર અભ્યાસક્રમો તરીકે વિતરિત કરવામાં આવશે, અને જ્યારે કટોકટી અથવા કટોકટી દૂર થઈ જશે ત્યારે તે તે ફોર્મેટમાં પાછા આવશે. તેમના મતે, અહીંનો પ્રાથમિક ઉદ્દેશ્ય એક મજબૂત શૈક્ષણિક ઇકોસિસ્ટમનું પુનઃનિર્માણ કરવાનો ન હતો, પરંતુ સૂચના અને સૂચનાત્મક સહાયતા માટે કામચલાઉ એક્સેસ પ્રદાન કરવાનો હતો કે જે ઝડપથી સેટ કરવામાં આવે અને કટોકટી અથવા કટોકટી દરમિયાન વિશ્વસનીય રીતે ઉપલબ્ધ હોય.

તેમણે શિક્ષક વિશેષતાઓ વિ પ્રોગ્રામ વિશેષતાઓની પણ ચર્ચા કરી. તેમણે નોંધ્યું હતું કે માહિતી સંચાર ટેકનોલોજી-સમર્થિત વિદ્યાર્થીઓ ટેકનોલોજીના પ્રભાવશાળી વપરાશકારો છે. ઈન્ફોર્મેશન કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી સ્પષ્ટ રીતે આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું અને તમામ વિષયોમાં શીખવવામાં આવ્યું હતું. તેમણે એ પણ ઉલ્લેખ કર્યો કે કેવી રીતે ઈન્ફોર્મેશન કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી (ICT) એ તપાસ, સર્જન અને વાતચીત કરવા માટે વિવિધ સ્તરે કૌશલ્યો અને સમજણ વિકસાવવામાં મદદ કરી. તેમણે ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરવાની નૈતિક અને સામાજિક અસરોને ધ્યાનમાં રાખીને ડિજિટલ નાગરિકતાનો વિચાર રજૂ કર્યો. તેમણે સમજાવ્યું કે ડિજિટલ ટેકનોલોજીએ માહિતી પ્રણાલી, ડેટા અને કોમ્પ્યુટર સાયન્સની અંતર્ગત ખ્યાલનું જ્ઞાન, સમજણ અને કૌશલ્ય વિકસાવ્યું છે. તેમણે ભાર મૂક્યો હતો કે કેવી રીતે ડિજિટલ ટેકનોલોજી વિદ્યાર્થીઓને કોવિડ સમયગાળા દરમિયાન સમસ્યાઓ હલ કરતા ડિજિટલ સોલ્યુશન્સ ડિઝાઈન કરવા અને બનાવવા માટે પ્રોત્સાહિત કરે છે. તેમણે એ પણ ઉલ્લેખ કર્યો કે ડિજિટલ ટેકનોલોજી આઈસીટીનું નિર્માણ કરે છે અને તેનો વિસ્તાર કરે છે, વિદ્યાર્થીઓને ટેકનોલોજીના ગ્રાહકોમાંથી સર્જક તરફ લઈ જાય છે.

પ્રો. બારડે વર્તનવાદી ડિઝાઈન અને રચનાત્મક ડિઝાઈનનું વર્ણન કર્યું. તેમણે એ પણ સમજાવ્યું કે વર્તણૂકવાદી ડિઝાઈનએ બહારની માહિતી દૂર કરી. તે સમજણ માટે સરળ છે. તે એક આધાર તરીકે કન્વર્જન્ટ, કાર્ય-વિશ્લેષિત મોડેલનો પણ ઉપયોગ કરે છે. વર્તણૂકવાદી ડિઝાઈન જ્ઞાનની નકલ કરે છે, મુખ્યત્વે કુશળતા પ્રાપ્ત કરવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે, અને વ્યક્તિગત શિક્ષણ અને સ્પર્ધાને સમર્થન આપે છે. પ્રો. બારડે પણ એક સંક્ષિપ્ત વિચાર આપ્યો કે કેવી રીતે રચનાત્મક ડિઝાઈન કુદરતી જટિલતા અને સામગ્રીને ટેકો આપે છે અને અતિશય સરળીકરણને ટાળે છે.

નિષ્કર્ષ:

વેબિનારમાં ભારતની ઉચ્ચ શિક્ષણ સંસ્થાઓ અને યુનિવર્સિટીઓએ રોગચાળા દ્વારા પેદા થયેલા પડકારો અને અવરોધોનો કેવી રીતે સામનો કર્યો અને ભારતમાં ઉચ્ચ શિક્ષણને પ્રારંભિક સ્તરે કેવી અસર અને વિનાશ થયો તેના પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું, પરંતુ ધીમે ધીમે સ્થિતિસ્થાપકતા દર્શાવતા તેણે ઓનલાઈન શિક્ષણ, સંચાલનના પડકારને પાર કર્યો. ઓનલાઈન પરીક્ષાઓ અને મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા. UNESCO, AIU અને BAOU ના સફળ સહયોગથી વિવિધ વક્તાઓ તેમના અનુભવો શેર કરવા અને રોગચાળા દરમિયાન અને રોગચાળા પછીની પરિસ્થિતિમાં ઉચ્ચ શિક્ષણની શક્યતાઓ વિશે વાત કરવા માટે એકસાથે લાવ્યા. ઉચ્ચ શિક્ષણમાં COVID-19 ની નોંધપાત્ર અસરોમાંની એક ઓનલાઈન શિક્ષણમાં પ્રચંડ વધારા સાથે શીખવવા અને શીખવા પર હતી.

વર્ણસંકર શિક્ષણ મોડલ શિક્ષણ અને શિક્ષણનું સૌથી લોકપ્રિય સ્વરૂપ બની ગયું છે. કોવિડ સમયગાળા દરમિયાન, વિદ્યાર્થીઓ અને સંસ્થાઓ માટે સ્વાસ્થ્ય અને શિક્ષણના નવા મોડ્સ અને મોડલ સાથે અનુકૂળન એ ટોચની ચિંતા હતી. કોવિડ-૧૯ આપણા માટે જે મુખ્ય વિચારો લાવ્યા છે તે છે ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર અને ડિજિટલ ઉપકરણોની ઉપલબ્ધતા ઓનલાઈન અથવા ડિસ્ટન્સ લર્નિંગ અને શિક્ષકો માટે સમર્થન અને સંશોધન અને નીતિ સંવાદોમાં વધુ આંતરરાષ્ટ્રીય સહયોગ. અગાઉ ઉલ્લેખ કર્યો છે તેમ, નોંધણી પર કોવિડ-૧૯ ની અસર પ્રાદેશિક અને આવકના સ્તરો દ્વારા બદલાય છે, અને સમૃદ્ધ યુરોપ અને ઉત્તર અમેરિકન દેશો સરકારી ભંડોળના સમર્થન અને સ્થાનિક નોંધણીમાં વધારાને કારણે વિક્ષેપનો વધુ સારી રીતે સામનો કરવા સક્ષમ છે, દેશોનું વૈશ્વિક નેટવર્ક. તમામ દેશોના ટકાઉ વિકાસ અને વૃદ્ધિની દિશામાં સહયોગથી કામ કરવું પડશે.

The First Session -
#BAOU #UNESCO #AIU #COVID19 #HigherEducation
 UNESCO-AIU Consultative Meet organized by Dr.
 Babasaheb Ambedkar Open University (Gujarat... See more

The Second Session -
#BAOU #UNESCO #AIU #COVID19 #HigherEducation
 UNESCO-AIU Consultative Meet organized by Dr.
 Babasaheb Ambedkar Open University (Gujarat... See more

‘અજસ્ર ઊર્જસ્વિની ભારતીય સ્ત્રીનું વ્યાખ્યાન’

ડો.બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી હંમેશા સમાજના દરેક વર્ગના શિક્ષણ અને ઉત્થાન માટે સમર્પિત રહી છે. આ ધ્યેય સાથે, કેન્દ્ર ‘ગાર્ગી’ યુનિવર્સિટીમાં મહિલાઓના સર્વાંગી વિકાસ માટે કાર્યરત છે. આ વર્ષે જ્યારે દેશ સ્વતંત્રતાના અમૃત મહોત્સવની ઉજવણી કરી રહ્યો છે, ત્યારે કેન્દ્રએ ‘અજસરા ઊર્જસ્વિની ભારતીય સ્ત્રી વ્યાખ્યાનમાળા’ નામની ૭૫ વ્યાખ્યાનોની શ્રેણીનું આયોજન કરવાનો સંકલ્પ કર્યો છે, જેના દ્વારા દેશની પ્રેરણાદાયી મહિલા વ્યક્તિત્વોના જીવન અને વિચારોને સશક્ત કરવામાં આવશે. વક્તાઓ દ્વારા આગળ. બીજા ભાગ તરીકે, ૧૪ માર્ચ, ૨૦૨૨ ના રોજ, યુનિવર્સિટી કેમ્પસની અંદર ગૌતમ હોલમાં પદ્મશ્રી નિવેદિતા ભીડે, ઉપાધ્યક્ષ વિવેકાનંદ કેન્દ્ર, કન્યાકુમારીએ ‘વિદુષી સિસ્ટર નિવેદિતા’ના સંબંધમાં એક વિદ્વતાપૂર્ણ વ્યાખ્યાન રજૂ કર્યું. સત્રના પ્રમુખ વિદુષી ઈન્દુમતી કાટદરે, વાઈસ ચાન્સેલર પુનરુત્થાન વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ અને પ્રોગ્રામ હેડ પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાય, વાઈસ ચાન્સેલર ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદના પણ આ અંગેના મંતવ્યો આપવા હાજર રહ્યાં હતાં. યુનિવર્સિટીની પરંપરા મુજબ સૌ પ્રથમ યુનિવર્સિટી ગીત-ગાન કરવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ આવેલ મહેમાનશ્રીઓનો ખેસ અને સ્મૃતિ ચિહ્ન આપી સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમમાં સૌ પ્રથમ ડૉ. આવા શુક્લા (નિયામકશ્રી SS) દ્વારા તમામ હાજર રહેલ વક્તાશ્રીઓનું સ્વાગત કરવામાં આવ્યું. ત્યારબાદ પદ્મશ્રી નિવેદિતા ભીડેજીએ પોતાના વક્તવ્ય આપ્યું હતું. જેમાં તેમણે સ્ત્રીઓ વિશેના અધિકાર અને સ્ત્રીઓના મહત્વ વિશે ઊંડાણપૂર્વક સમજ આપી હતી. ત્યારબાદ બીજા સત્રમાં વિદુષી ઈન્દુમતી કાટદરે પણ ખૂબ સરસ રીતે સ્ત્રીઓએ સમાજમાં પોતાનું વર્ચસ્વ કેવી રીતે સ્થાપિત થાય તે જણાવ્યું હતું. ઈ.સ. પૂર્વેથી લઈને આજના વર્તમાનયુગમાં સ્ત્રીઓની શું પરિસ્થિતિ છે તેનો ખ્યાલ આપ્યો હતો. સ્ત્રીઓની અંદર રહેલી શક્તિઓ અને તેમની વાણી, તેમનામાં રહેલાં કૌશલ્યો કેવી રીતે બહાર લાવવા તેનો સચોટ ખ્યાલતેમના દ્વારા આપવામાં આવ્યું હતું. અંતે માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાયજી દ્વારા આભારવિધિ કરવામાં આવી હતી. અને સ્ત્રીઓને સજાગ કરવા સુંદર વક્તવ્ય આપ્યું તે બદલ આવેલ તજજ્ઞશ્રીઓનો આભાર માનવામાં આવ્યો હતો. આભારવિધિના અંતે કાર્યક્રમ પૂર્ણ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

‘ગાર્ગી – સ્ત્રી સર્વાંગીણ વિકાસ કેન્દ્ર’

દ્વારા આયોજિત

અજસ્ર ઊર્જસ્વિની ભારતીય સ્ત્રી વ્યાખ્યાનમાળા

અંતર્ગત દ્વિતીય પુષ્પ કી પ્રસ્તુતિ

વિદુષી સિસ્ટર નિવેદિતા

પદ્મશ્રી નિવેદિતા ભિડે
ઉપાધ્યક્ષ,
વિવેકાનંદ કેન્દ્ર, કન્યાકુમારી

પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાય
કુલપતિ,
ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

વિદુષી ઈન્દુમતી કાટદરે
કુલપતિ,
પુનરુત્થાન વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ

LIVE
@BAOUGujarat
<https://qrco.page.link/wDzHi>

Day 14th March 2022

11:00 AM Onwards

@BAOU GUJARAT

વિરાંજલિ કાર્યક્રમનો અહેવાલ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી દ્વારા આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ અને પંચ પ્રકલ્પ અંતર્ગત શહીદ દિન નિમત્તે એક્સટેન્શન એક્ટીવીટી સેલ દ્વારા માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો. ડો. અમી ઉપાધ્યાયના માર્ગદર્શન અનુસાર તા. ૨૩/૦૩/૨૦૨૨ ના રોજ “વિરાંજલિ કાર્યક્રમ” નું આયોજન ગૌતમ હોલ ખાતે કરવામાં આવ્યું હતું. આ કાર્યક્રમની શરૂઆત યુનિવર્સિટીની પરંપરાગત રીતે દીપ પ્રાગટ્ય અને યુનિવર્સિટી ગાનથી કરવામાં આવી હતી. આ કાર્યક્રમમાં માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડો.) અમી ઉપાધ્યાય, તમામ નિયામકશ્રીઓ, અધ્યાપકશ્રીઓ અને તમામ કર્મચારીશ્રીઓ હાજર રહ્યાં હતા. આ કાર્યક્રમમાં યુનિવર્સિટીના આશરે ૮૮ જેટલા સભ્યો હાજર રહ્યાં હતા. સૌ પ્રથમ શ્રી વિક્રમસિંહ સૂર્યવંશી (આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર- રાજ્યશાસ્ત્ર) દ્વારા સૌનો પ્રેમપૂર્વક સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું અને વિરાંજલિ કાર્યક્રમ શાના માટે યોજાય છે તેનો મહિમા વિસ્તારથી સમજાવ્યું હતું. ત્યારબાદ યુનિવર્સિટીના તમામ નિયામકશ્રીઓએ સુંદર કાવ્ય સર્જન, શાયરી, શહીદોની કથા તેમજ શહીદોનો સાચો અર્થ શું તે પોતાના વક્તવ્યમાં ઊંડાણપૂર્વક સમજાવ્યું હતું. ત્યારબાદ યુનિવર્સિટીના તમામ કર્મચારીઓ અને યુનિવર્સિટીના વિદ્યાર્થીઓએ સહભાગી થઈ

સુંદર કવિતા, કાવ્ય પઠન, શૌર્ય ગીત ગાઈ વાતાવરણને વધારે આહલાદક અને ગમગીન બનાવ્યું હતું. અંતે માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડો.) અમી ઉપાધ્યાયજીએ શહીદ દિન કેમ ઉજવવામાં આવે તેનો મહિમા સમજાવ્યો હતો. ત્યારબાદ ઉર્દુમાં એક સુંદર કાવ્ય પઠન કર્યું હતું અને તે કવિતાનો ઊંડાણપૂર્વક મહિમા સમજાવ્યો હતો. સૌએ આ કાર્યક્રમ ખૂબ જ લાગણીસભર અને આનંદમય માણ્યો હતો. કાર્યક્રમના અંતે ડૉ. પ્રિયાંકી વ્યાસ (એસોસિયેટ પ્રોફેસર- લાયબ્રેરી સાયન્સ) દ્વારા કાર્યક્રમમાં સહભાગી થનાર, પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ રીતે કાર્ય કરનાર તેમજ કાર્યક્રમને લાગણીમય બનાવનાર તમામની આભારવિધિ કરવામાં આવી હતી. આવા સુંદર કાર્યક્રમ માટે પ્રેરણા આપનાર માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડો.) અમી ઉપાધ્યાયજીનો હૃદયપૂર્વક આભાર માની કાર્યક્રમ પૂર્ણ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.

BAOU Education for All

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
(Established by Government of Gujarat)

75 Azadi Ka Amrit Mahotsav

આઝાદી કા અમૃત મહોત્સવ અને પંચ પ્રકલ્પ
અંતર્ગત
એક્સટેન્શન એક્ટીવીટી સેલ
દ્વારા

“વિરાંજલિ કાર્યક્રમ”

તા. 23/03/2022 ના રોજ ૧૧.૦૦ કલાકે

@BAOU GUJARAT

સાતમાં પદવીદાન સમારંભ ૨૦૨૨

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીએ ગુજરાત સરકાર દ્વારા ૧૯૯૪ માં સ્થાપિત રાજ્યની એકમાત્ર ઓપન યુનિવર્સિટી છે. આ યુનિવર્સિટી એક એવી યુનિવર્સિટી છે જે શિક્ષણથી વંચિત રહી ગયેલા દૂરવર્તી શિક્ષણ દ્વારા શિક્ષણ પ્રદાન કરીને બાબાસાહેબનું નામ સાર્થક કરી રહી છે. ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી દ્વારા ૭ દીક્ષાંત સમારોહ ૨૭ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૨ ના રોજ સવારે ૯:૩૦ કલાકે યોજાયો હતો. આ દીક્ષાંત સમારોહમાં ગુજરાત રાજ્યના માનનીય મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ હાજર રહ્યાં હતા.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીના પદવીદાન સમારોહમાં ગુજરાત રાજ્યના રાજ્યપાલ શ્રી આચાર્ય દેવવ્રતજી, ગુજરાત રાજ્યના મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ મુખ્ય અતિથિ તરીકે ઉપસ્થિત રહ્યાં હતાં. તેમજ ગુજરાતના શિક્ષણ મંત્રી શ્રી જીતુભાઈ વાઘાણી અને ગુજરાતના ઉચ્ચ અને ટેકનિકલ શિક્ષણ મંત્રી (રાજ્ય કક્ષા) ડૉ. કુબેરભાઈ ડીંડોર વિશેષ અતિથિ તરીકે ઉપસ્થિત રહ્યાં હતાં. આ ઉપરાંત આ પદવીદાન સમારોહમાં ગુજરાત રાજ્યની ૧૦ યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રીઓ પણ હાજર રહ્યાં હતા.

રાજ્યભરના વિદ્યાર્થીઓને ૨૦ પીએચડી, ૩૧૭૨ અનુસ્નાતક, ૬૭૮૯ સ્નાતક, ૧૮૧ અનુસ્નાતક ડિપ્લોમા, ૫૨૯૯ ડિપ્લોમા અને પ્રમાણપત્રો સહિત કુલ ૧૫,૪૬૧ ડિગ્રી આપવામાં આવી. ૩૭ વિદ્યાર્થીઓને ગોલ્ડ મેડલ અને ૩૫ વિદ્યાર્થીઓને સિલ્વર મેડલ અને ૩૫ વિદ્યાર્થીઓને રેક સર્ટિફિકેટથી નવાજવા માં આવ્યા હતા.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીના માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો. (ડૉ). અમી ઉપાધ્યાયે તમામ મહાનુભાવોનું સ્વાગત કર્યું હતું અને છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં યુનિવર્સિટીની પ્રવૃત્તિઓ અને અંદાજિત પ્રગતિ વિશે પ્રેઝન્ટેશન આપ્યું હતું. પ્રો. (ડૉ). અમી ઉપાધ્યાયે કહ્યું કે, ‘આ એક ખૂબ જ અલગ અને અનોખી યુનિવર્સિટી છે. કારણકે ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરના નામ પર રાખવામાં આવેલી છે. આ યુનિવર્સિટીની જમીન પણ ખૂબ જ ફળદ્રુપ છે, કારણ કે... યુનિવર્સિટીમાં કોઈપણ નવા વિચારો હકારાત્મક રીતે સ્વીકારવામાં છે. નવું રાષ્ટ્ર બનાવવાના વિચારોનું અહીં સ્વાગત કરવામાં આવે છે.’

પદવીદાન સમારોહને સંબોધતા ગુજરાતના રાજ્યપાલ શ્રી આચાર્ય દેવવ્રતજીએ જણાવ્યું હતું કે, **BAOU** એ શિક્ષણથી વંચિત રહેનાર યુવાનો માટે કામ કરે છે અને તેમને મુખ્ય પ્રવાહ સાથે જોડે છે.

આજના અતિ આધુનિક સમયમાં જ્યારે ઈમારતો મોટી થતી જાય છે પણ હૃદય નાના થાય છે અને વિચારો સંકોચાઈ જાય છે ત્યારે એક એવું શિક્ષણ હોવું જોઈએ, જે જાતિવાદ કે ભેદભાવ, નફરતની દીવાલો તોડી નાખે અને આપણા બધામાં એકતાની ભાવના પેદા કરે અને સમગ્ર સમાજને એકરૂપ બનાવી શકે. દેશ એક પરિવારની જેમ ચાલે છે. યુવાનોમાં માદક દ્રવ્યોના દુરુપયોગની વધતી જતી ભરતી ચિંતાજનક છે. યુવાનોને પોતાની ભાષા, વેશભૂષા, ઈતિહાસ, બલિદાનની ગાથાઓ પ્રત્યે પ્રેમ હોવો જોઈએ. ભારતનો ઉદ્દેશ્ય હંમેશા વિશ્વ કલ્યાણનો રહ્યો છે. ભારત જેટલું મજબૂત બનશે તેટલી વધુ શાંતિ સ્થપાશે. આપણે વડાપ્રધાનની ભાવનાને સમજવી જોઈએ અને દેશને મજબૂત બનાવવાનો સંકલ્પ કરવો જોઈએ. આપણે શિક્ષણ અને આરોગ્ય વિશે વધુ વિચારવાની જરૂર છે. ગ્લોબલ વોર્મિંગ જેવી ઘણી આધુનિક સમસ્યાઓનો ઉકેલ કુદરતી ખેતીમાં સમાયેલો છે. કુદરતી ખેતી તરફ પાછા ફરવું જરૂરી છે.’

ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે તેમના સંબોધનમાં જણાવ્યું હતું કે, ‘દીક્ષાંત સમારોહ આપણી પ્રાચીન પરંપરા રહી છે. પહેલા આશ્રમો અને ગુરુકુળો હતા, આજે યુનિવર્સિટીઓ છે. છેવાડે/છેવાડા (છેલ્લી વ્યક્તિ) ના લોકો ઉપરાંત, યુનિવર્સિટી ટ્રાન્સજેન્ડર લોકો, જેલમાં બંધ ભાઈઓ અને બહેનો સહિતના વંચિતોને શિક્ષણ આપીને બાબાસાહેબના નામને અર્થપૂર્ણ બનાવી રહી છે.’

દેશ જ્યારે આઝાદીના અમૃત પર્વની ઉજવણી કરી રહ્યો છે ત્યારે જે વિદ્યાર્થીઓ રાષ્ટ્રમાંથી ડિગ્રી મેળવી રહ્યા છે અથવા ડિગ્રી મેળવી રહ્યા છે તેઓને રાષ્ટ્રહિતને હંમેશ માટે તેમના હૃદયમાં રાખવા વિનંતી છે. શિક્ષણથી સજ્જ યુવાનો જ પહેલ કરશે અને દેશનું નિર્માણ કરશે.’

માનનીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ જ્યારે ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી બન્યા ત્યારે ૨૦૦૧માં ૧૧ યુનિવર્સિટીઓ હતી. આજે તેમની દૂરંદેશી અને પ્રેરણાથી ગુજરાત ૮૩ યુનિવર્સિટીઓ દ્વારા એજ્યુકેશન હબ બન્યું છે. યુનિકોર્ન સ્ટાર્ટઅપ્સમાં ભારત વૈશ્વિક સ્તરે બીજા ક્રમે છે. વડાપ્રધાને દેશને આત્મનિર્ભર ભારતનો નારો આપ્યો છે. આ માત્ર એક સૂત્ર નથી, પરંતુ આપણું સ્વાભિમાન બની ગયું છે.

શિક્ષણ મંત્રી શ્રી જીતુભાઈ વાઘાણીએ તેમના વક્તવ્યમાં જણાવ્યું હતું કે, ‘યુનિવર્સિટીમાં પ્રવેશતાની સાથે જ ડૉ.બાબાસાહેબની દિવ્ય ચેતનાનો સાક્ષાત્કાર થાય છે. સમગ્ર રાજ્યને આવરી લેતી એકમાત્ર યુનિવર્સિટી, અને છ પ્રાદેશિક કેન્દ્રો અને ૨૫૦ થી વધુ અભ્યાસ કેન્દ્રો દ્વારા છેવાડાના લોકો (છેલ્લી વ્યક્તિ) સુધી પહોંચવાના અર્થપૂર્ણ પ્રયાસો કરે છે. યુનિવર્સિટીનું સર્વસમાવેશક શિક્ષણ ઘણું સારું કામ કરી રહ્યું છે. સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી ખાતે હાયર એજ્યુકેશન ચિંતન શિબિરમાં તૈયાર કરાયેલા રોડમેપને અનુસરવામાં યુનિવર્સિટીએ આગેવાની લીધી છે તે પ્રશંસનીય છે.’

ઉચ્ચ અને ટેકનિકલ શિક્ષણ મંત્રી (રાજ્ય કક્ષા) ડો. કુબેરભાઈ ડીડોરે જણાવ્યું હતું કે, ‘આ યુનિવર્સિટીએ વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના ‘આત્મનિર્ભર ભારત’ના સૂત્રને મૂર્તિમંત કર્યું છે. નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ ૨૦૨૦ ના અમલીકરણ માટે BAOU એ ૨૦ થી વધુ નીતિઓ ઘડી છે, જે અભિનંદનને પાત્ર છે.’

પદવીદાન સમારોહની સાથે સાથે, યુનિવર્સિટીના ‘જ્યોતિર્મય’ કેમ્પસમાં નવનિર્મિત ‘અગસ્ત્ય ગેસ્ટ હાઉસ’ અને ‘મૈત્રેય મૂલ્યાંકન ભવન’નું ઉદઘાટન પ્રતિષ્ઠિત મહેમાનોના સ્થાયી અભિવાદન સાથે કરવામાં આવ્યું તે ખૂબ પ્રશંસનીય કાર્ય હતું. પદવીદાન સમારોહમાં તમામના વક્તવ્યોના અંતે યુનિવર્સિટીના કાર્યકારી રજીસ્ટ્રાર ડો.ભાવિન ત્રિવેદીએ આભારવિધિ કરી હતી. કાર્યક્રમનું સંચાલન શ્રી દિગ્ગીશભાઈ વ્યાસે દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. પદવીદાન સમારોહમાં BAOU ના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સના સભ્યો, ડિરેક્ટર્સ, ફેકલ્ટી, સ્ટાફ અને સમગ્ર BAOU પરિવારે હાજરી આપી હતી.

પદવીદાન સમારોહ પછી ‘માનવથી મહામાનવ’ નાટકનું મંચન કરવામાં આવ્યું હતું, અને તેનું આયોજન ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી અને ગુજરાત સરકારના રમતગમત, યુવક સેવા, સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓ વિભાગ દ્વારા સંયુક્ત રીતે કરવામાં આવ્યું હતું.

સમારોહ કે અધ્યક્ષ

શ્રી આચાર્ય દેવવ્રત

માનનીય રાજ્યપાલ
ગુજરાત રાજ્ય પૂર્વ કુલાધિપતિ વી.ઈ.ઓ.યુ.

વિશિષ્ટ અધિક

શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ

માનનીય મુખ્યમંત્રી,
ગુજરાત રાજ્ય

સાધક

શ્રી જીતુભાઈ વાઘાણી

માનનીય વિશાખેરી પ્રાથમિક, મધ્યમિક,
ગ્રીડ, ઉચ્ચ તથા તકનીકી શિક્ષણ, ગુજરાત

સમારોહ કે અધ્યક્ષ

શ્રી આચાર્ય દેવવ્રત

માનનીય રાજ્યપાલ
ગુજરાત રાજ્ય પૂર્વ કુલાધિપતિ વી.ઈ.ઓ.યુ.

વિશિષ્ટ અધિક

શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ

માનનીય મુખ્યમંત્રી,
ગુજરાત રાજ્ય

સાધક

શ્રી જીતુભાઈ વાઘાણી

માનનીય વિશાખેરી પ્રાથમિક, મધ્યમિક,
ગ્રીડ, ઉચ્ચ તથા તકનીકી શિક્ષણ, ગુજરાત

BAOU Education for All

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)

75th Anniversary of India's Independence

આજાદીકા અમૃત મહોત્સવ

9th Annual Convocation Ceremony

27th February 2022

09:30 AM ONWARDS

@BAOU GUJARAT

https://www.facebook.com/BAOUguzarat

સુભાષી
ડૉ. શાંભાવેન આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી,
અમરવતી, ગુજરાત

‘मानव थी महामानव’

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ओपन युनिवर्सिटी, अमदावाद અને રમત ગમત યુવક સેવા સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિ વિભાગના સંયુક્ત ઉપક્રમે ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરજીના જીવન કવન ઉપર આધારિત નાટક ‘માનવ થી મહામાનવ’ તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૨, રવિવારના દિવસે કશ્યપ સભાગૃહ ખાતે આયોજિત થયું હતું. આઝાદીના અમૃત મહોત્સવની ઉજવણીના ભાગ રૂપે ૯૦ મીનીટના આ ‘વન સીટર પ્લે’માં ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરજીના જીવનના મહત્વના પ્રસંગો થકી માનવ થી મહામાનવ બનવાની ડૉ. બાબા સાહેબ આંબેડકરજીની સફરને પ્રસ્તુત કરવામાં આવ્યા હતા. સાતમાં પદવીદાન સમારંભમાં દૂર સુદૂરથી આવેલ BAOU અભ્યાસકેન્દ્રના વિદ્યાર્થીઓએ તેમજ ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીના અધ્યાપકશ્રીઓ તેમજ કર્મચારીઓએ આ નાટકને સહર્ષ રીતે માણ્યું હતું. શ્રી કિશોર મકવાણાના માર્ગદર્શનથી શ્રી રફીક પઠાણ દ્વારા લિખિત નાટક ‘માનવ થી મહામાનવ’નું દિગ્દર્શન શ્રી બિમલ પરમારે કર્યું હતું. કાર્યક્રમનું સંચાલન માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો. ડૉ. અમી ઉપાધ્યાયની પ્રેરણાથી BAOUના પરફોર્મિંગ આર્ટ્સ વિભાગના આસીસ્ટન્ટ પ્રોફેસર દિગ્વીશ વ્યાસે કર્યું હતું.

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

(ગુજરાત સરકાર દ્વારા સ્થાપિત)
અને

રમત ગમત યુવક સેવા સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિ વિભાગના

સંયુક્ત ઉપક્રમે આયોજિત

‘માનવ થી મહામાનવ’

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરજીના જીવન-કવન પર આધારિત નાટક

પ્રેરક

પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાય

કુલપતિ, ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી,
અમદાવાદ

📅 ૨૭ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૨, રવિવાર

🕒 સવારે ૧૧:૦૦ કલાકે

📍 ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, ‘કશ્યપ સભાગૃહ’, ‘જ્યોતિર્ભય’ પરિસર, અમદાવાદ.

📱 @BAOU GUJARAT

‘મન કી બાત, મોદીજી કે સાથ’

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી અંતર્ગત તા. ૨૭/૦૨/૨૦૨૨ ના રોજ બપોરે ૩:૦૦ કલાકે મન કી બાત મોદીજી કે સાથ કાર્યક્રમનું આયોજન થયેલ. આ ઓનલાઈન કાર્યક્રમમાં ભારતના પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીનું વક્તવ્ય નિહાળવામાં આવ્યું. આ વક્તવ્ય નિહાળવા ગુજરાત રાજ્યના શિક્ષણમંત્રી શ્રી જીતુભાઈ વાઘાણી અને ગુજરાતના ઉચ્ચ અને ટેકનિકલ શિક્ષણ મંત્રી (રાજ્ય કક્ષા) ડૉ. કુબેરભાઈ ડીંડોર, ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર યુનિવર્સિટીના માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો.(ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાય તેમજ ગુજરાત રાજ્યના ૧૦ યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રીઓ હાજર રહ્યાં હતાં.

સદૈવ જનતાના હૃદયની અનુભૂતિને વાચા આપતા આદરણીય યશસ્વી પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીનાં ‘મન કી બાત’ કાર્યક્રમને સંભાષણ નિહાળી માર્ગદર્શન પ્રાપ્ત કર્યું.

પોતાના ઉર્જાવાન, દૂરગામી અને ઓજસ્વી વક્તવ્યો દ્વારા જન-જનના કલ્યાણ અને રાષ્ટ્રના વેગવંતા વિકાસ અર્થે દૃઢ સંકલ્પિત આદરણીય મોદીજીના વિચારો અને વક્તવ્યો હરહંમેશ એક નવીન ઉર્જાનું સંચાર કરે છે તેમજ પ્રેરણાત્મક શબ્દો થકી આ વખતે પણ જનકલ્યાણ અને રાષ્ટ્રસેવાની અનેકગણી શીખ મળી.

‘વિશ્વ રંગભૂમિ દિન’ અને ‘આઝાદીના અમૃત મહોત્સવ’ ની ઉજવણીનો અહેવાલ

‘વિશ્વ રંગભૂમિ દિન’ અને ‘આઝાદીના અમૃત મહોત્સવ’ની ઉજવણીના ઉપલક્ષ્યમાં ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીના કશ્યપ સભાગૃહમાં તા. ૨૯ માર્ચ, ૨૦૨૨ના રોજ મંગળવારે સ્કૂલ ઓફ હ્યુમિનિટીઝ એન્ડ સોસાયલ સાયન્સ અંતર્ગત પરફોર્મિંગ આર્ટ્સ વિભાગ ધ્વારા ‘રંગોત્સવ’નું આયોજન કરેલ હતું. કાર્યક્રમનો સમય સાંજે ૩:૦૦ થી ૬:૦૦ કલાક દરમ્યાન, કશ્યપ સભાગૃહ ખાતે રાખવામા આવેલ હતો. સમગ્ર કાર્યક્રમમાં માનનીય કુલપતિશ્રી પ્રો. ડો. અમી ઉપાધ્યાયજી, આદરણીય નિયામકશ્રીઓ તેમજ ડો. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટીના સમગ્ર પરિવારજનો અર્થાત પ્રત્યેક અધ્યાપક તેમજ કર્મચારી હાજર રહી પ્રેક્ષક તરીકેની ઉમદા ભૂમિકા નિભાવી હતી તેમજ આયોજનમાં સહભાગી થઈ તેને સફળ બનાવ્યો હતો.

કાર્યક્રમના શુભારંભમાં સેવકભાઈ કર્મચારી શ્રી દર્શન ભાઈએ પોતાના મધુર કંઠમાં ખૂબ જ સુંદર લોકગીત, દુહા પ્રસ્તુત કર્યા હતા. લાયબ્રેરી વિભાગના અધ્યક્ષ ડૉ. પ્રિયાંકીબેન વ્યાસે સુંદર ગીત તેમજ શિક્ષક પ્રત્યે માન, સન્માન માટેના યાજ્ઞકથના સંવાદો રજૂ કર્યા હતા. હિન્દી વિભાગના પ્રધ્યાપિકા ડૉ. અર્યના મિશ્રાએ ‘વિશ્વ રંગભૂમિ દિવસે’ આઈટીઆઈ – ઈન્ટરનેશનલ થિયેટર ઈન્સ્ટીટ્યુટ ધ્વારા વિશ્વના મહાન રંગકર્મી ધ્વારા અપાતા સંદેશાનું સરળ રીતે હિન્દી ભાષામાં અનુવાદ કરી પઠન કર્યું હતું. આ કાર્યક્રમમા રિજનલ સેન્ટર્સ વર્યુઅલ માધ્યમથી જોડાયા હતા, તે માટે શ્રી બીપીન ભાઈ તેમજ આસિસ્ટન્ટ પ્રોફેસર શ્રી નીલેશ બોખાણીએ વ્યવસ્થા કરી હતી. ગુજરાતી વિભાગના

પ્રાધ્યાપિકા તેમજ ગોધરા પ્રાદેશિક કેન્દ્રના કો-ઓર્ડિનેટર ડૉ. હેતલ ગાંધીએ ઓનલાઈન માધ્યમથી સ્વરચિત કવિતા અને લઘુ કથા પ્રસ્તુત કરી હતી.

કોમ્પ્યુટર વિભાગના શ્રી ચિંતન જોશીએ સુમધુર કંઠમાં સુંદર ગીત રજૂ કર્યું હતું. પરફોર્મિંગ આર્ટ્સ વિભાગના પ્રાધ્યાપક દિગ્ગીશ વ્યાસના ભુતપૂર્વ વિદ્યાર્થી વાસુદેવ મકવાણા અને જય રાવલ દ્વારા શ્રી તારક મહેતા લિખિત એકાંકી 'રાણીબાગ'ના એક દ્રશ્યની સુંદર રજૂઆત કરવામાં આવી હતી. તેમજ નાટ્ય પ્રસ્તુતિમાં સંગીત સંચાલકની ભૂમિકા પણ નિભાવી હતી. સહયોગ રહ્યો હતો. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન પરફોર્મિંગ આર્ટ્સના પ્રાધ્યાપક દિગ્ગીશ વ્યાસે કર્યું હતું.

મુખ્ય આકર્ષણ તરીકે શ્રી કનૈયાલાલ માણેકલાલ મુન્શી લિખિત 'ગુજરાતનો નાથ'માંથી 'કીર્તિદેવ અને મુંજાલ' પ્રકરણનું નાટ્યાત્મક પઠન કરવામાં આવ્યું હતું. કીર્તિદેવનું સપનું છે એક અખંડ દેશનું. કીર્તિદેવના પાત્ર દ્વારા અને તેમના આ સ્વપ્ન દ્વારા મુન્શીએ પોતાના જમાનાને અને આવનારી પેઢીઓને ભવિષ્યની શક્યતાનો જ નહીં, અનિવાર્યતાનો નિર્દેશ કર્યો છે. રાષ્ટ્રની એકતા-અખંડિતતા માટે 'એકકેન્દ્રી શાસનપદ્ધતિ' અને તે માટે દેશભક્તિ જન્માવી પ્રેરી શકે તેવો સબળ નેતા જોઈએ તેની વાત કેન્દ્રમાં છે. જેમાં પ્રવક્તા તરીકે ગુજરાતી વિભાગના પ્રોફેસર ડૉ. યોગેન્દ્ર પારેખ, મુંજાલના પાત્રમાં સ્પેશ્યલ બી.એડ વિભાગના ડૉ. નિગમ પંડ્યા, સજ્જન મહેતાના પાત્રમાં પરીક્ષા વિભાગના શ્રી સૌમિલ ત્રિવેદી અને કીર્તિદેવની ભૂમિકામાં પરફોર્મિંગ આર્ટ્સ વિભાગના પ્રાધ્યાપક દિગ્ગીશ વ્યાસ હતા. સંગીત, સંવાદ અને દ્રશ્યબંધમાં લેવલ્સના ઉપયોગથી આ પ્રસ્તુતિ દીપી ઉઠી હતી.

સ્કૂલ ઓફ હ્યુમિનિટીઝ એન્ડ સોસિયલ સાયન્સ અંતર્ગત પરફોર્મિંગ આર્ટ્સ વિભાગના પ્રાધ્યાપક દિગ્વીશ વ્યાસ દ્વારા દિગ્દર્શિત અને અભિનીત શ્રી પીયુષ ભટ્ટ લિખિત એકાંકી 'છેલ્લો પારસી' ની સુંદર મંચ પ્રસ્તુતિ થઈ હતી અને પ્રેક્ષકોએ આ નાટ્ય પ્રસ્તુતિને તાળીઓના ગડગડાટ સાથે સહર્ષ આવકારી અને હર્ષોલ્લાસ સાથે માણી હતી. જેમાં સોહરાબજીના પાત્રમાં અભિનેતા તરીકે દિગ્વીશ વ્યાસ, કેરસીના પાત્રમાં અભિનેતા તરીકે મ્હોં ચિયેટર આર્ટસના વિદ્યાર્થી શ્રી ધારેશ શુક્લ, ડૉ. દિનેશ પાટડિયાના પાત્રમાં સ્પેશ્યલ બીએડ વિભાગના ડો. નિગમ પંડ્યા, જોસેફના પાત્રમાં સ્ટુડિયો વિભાગના ટેકનીકલ એન્જનીયર શ્રી સાગર મહેરિયા, આલ્બર્ટના પાત્રમાં સ્ટુડિયો વિભાગના ગ્રાફિક ડિઝાઈનર શ્રી દર્શિત શાહ હતા. સમગ્ર ટીમે સુંદર ભૂમિકા નિભાવી હતી. સંગીત સંચાલનમાં ચિયેટર આર્ટસના વિદ્યાર્થી વાસુદેવ મકવાણા અને જય રાવલ, પ્રકાશ સંચાલનમાં મુનેશ મીણા, ઓડિયો કંટ્રોલર તરીકે શ્રી અભિષેક પંડ્યા હતા. નેપથ્યે ધ્વનિમાં શ્રી મહેશભાઈ સોલંકીનો અને એડીટીંગમાં સ્ટુડિયો મેનેજર શ્રી ગ્યાસુદીનભાઈ ખાનનો તેમજ ચૈતન્ય સ્ટુડિયોની સમગ્ર ટીમનો સહયોગ રહ્યો હતો. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન પરફોર્મિંગ આર્ટ્સના પ્રાધ્યાપક દિગ્વીશ વ્યાસે કર્યું હતું.

રાષ્ટ્રીય પરિસંવાદ

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી અને રાજા રામમોહન રાય લાયબ્રેરી ફાઉન્ડેશનના સંયુક્ત ઉપક્રમે તા. ૨૮/૦૩/૨૦૨૨ ના રોજ યુનિવર્સિટીના પરિસરમાં “The Role of Libraries in Transforming Societies” વિષય પર એક દિવસીય રાષ્ટ્રીય પરિસંવાદનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

જેનો ઉદ્ઘાટન યુનિવર્સિટીના ગૌતમ હોલ ખાતે રાખવામાં આવ્યો. જેમાં અધ્યક્ષ સ્થાને કુલગુરુ પ્રો. (ડૉ.) અમી ઉપાધ્યાય (Vice Chancellor, BAOU) તેમજ મુખ્ય અતિથી પ્રો. (ડૉ.) જે.પી. સીંગ જૂરેલ (Director of INFLIBNET), પ્રો. (ડૉ.) કે.પી.સીંગ (Delhi University), ડૉ. મયંક ત્રિવેદી (Librarian, Hansa Mehta Library, MSU) હાજર રહી કાર્યક્રમની શોભા વધારી હતી. ડૉ. મહેશપ્રસાદ (Director Academic and Concurrent Studies) દ્વારા શાબ્દિક સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું. આવેલ મહેમાનોને સ્મૃતિચિહ્ન અને ખેસ આપી યુનિવર્સિટી પરંપરાથી આવકાર્યા હતા.

ઉદ્ઘાટન સમારોહના અધ્યક્ષ દ્વારા સંબોધન આપવામાં આવ્યું હતું અને દરેક સહભાગી થયેલ ગ્રંથપાલો અને ઉપસ્થિત સર્વેને મીઠો આવકારો આપ્યો અને ઉજ્જવળ ભવિષ્ય પોતાની નૈતિક ફરજો અને જવાબદારીઓ સાથે શુભેચ્છા પાઠવી. ડૉ. જે.પી.સીંગ જૂરેલે ગ્રંથપાલ અને ગ્રંથાલયનું મહત્ત્વ સમજાવ્યું. પ્રો. (ડૉ.) કે.પી.સીંગએ દરેક વ્યક્તિએ દેશને આગળ લાવવા પોતાની ભાગીદારી અને સતત પ્રયત્નો કરવા પડશે એ મુદ્દાને ધ્યાનમાં રાખીને પોતાનું વક્તવ્ય આપ્યું. તેમજ ડૉ. મયંક ત્રિવેદીએ ગ્રંથાલયવિજ્ઞાનના વ્યવસાયિકો દ્વારા સમાજ સેવા માટે મહત્વના પાસા વિષે ચર્ચા કરી. ઉદ્ઘાટન સમારોહના અંતે આભારવિધિ નિશા મહારાજે કરી હતી. અને સંચાલન ડૉ.અર્યના મિશ્રા દ્વારા કરવામાં હતું.

ત્યારબાદ પાંચ સેશનમાં સહભાગીઓ દ્વારા પોતાના સંશોધન પત્રો રજૂ કર્યા હતા. આ પાંચેય સેશનમાં ડૉ. પ્રિયાંકી વ્યાસ, ડૉ. અતુલ ભટ્ટ, ડૉ. રાજેશ ગામીત, ડૉ. વૈશાલી ભાવસાર અને ડૉ. નિમેશ ઓઝાએ ચેર પર્શન તરીકે પોતાની જવાબદારી સંભાળી હતી. દેશમાંથી ૧૪૨ જેટલાં સહભાગીઓએ પોતાની ઉમેદવારી નોંધાવી હતી. આ પરિસંવાદમાં ૭૪ જેટલાં સંશોધન પત્રો રજૂ કર્યા હતા. અંતે પ્રમાણપત્ર વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું.

ડો.બાબાસાહેબ આંબેડકર યુનિવર્સિટીનો સાતમો પદવીદાન સમારંભ યોજાવો
સમાજના વંધિત વર્ગ સુધી શિક્ષણ પહોંચાડવાનું કામ ડો.આંબેડકર યુનિવર્સિટીએ કર્યું: મુખ્યમંત્રી

આ યુનિવર્સિટી સમાજના બેદરકાર, અદેશ, અભણતા અને નિરાસ શિક્ષણથી વંચીત વર્ગના સુધારા અને શિક્ષણ પહોંચાડવાનું કામ કરવાનું છે. આ પ્રસંગે મુખ્યમંત્રી શ્રી કાન્તિભાઈ જી. રાજીવસીંહને પદવી અનાયત કરવામાં આવશે.

આ પ્રસંગે મુખ્યમંત્રી શ્રી કાન્તિભાઈ જી. રાજીવસીંહને પદવી અનાયત કરવામાં આવશે. આ પ્રસંગે મુખ્યમંત્રી શ્રી કાન્તિભાઈ જી. રાજીવસીંહને પદવી અનાયત કરવામાં આવશે.

ડો. આંબેડકર ઓપન યુનિ.ના ૩૭ વિદ્યાર્થીઓને ગોલ્ડ અને ૩૫ને સિલ્વર મેડલ અનાયત કરાયા

ગુજરાત રાજ્યના અગ્રણી વિદ્યાર્થીઓને ગોલ્ડ અને સિલ્વર મેડલ અનાયત કરવામાં આવશે. આ પ્રસંગે મુખ્યમંત્રી શ્રી કાન્તિભાઈ જી. રાજીવસીંહને પદવી અનાયત કરવામાં આવશે.

૩૭ વિદ્યાર્થીઓને ગોલ્ડ મેડલ અને ૩૫ વિદ્યાર્થીઓને સિલ્વર મેડલ અનાયત કરવામાં આવશે.

આ પ્રસંગે મુખ્યમંત્રી શ્રી કાન્તિભાઈ જી. રાજીવસીંહને પદવી અનાયત કરવામાં આવશે.

મુખ્યમંત્રી-શિક્ષણમંત્રી હાજર રહ્યા આંબેડકર યુનિ.ના કોન્વોકેશનમાં ૧૫૪૬૧ વિદ્યાર્થીને પદવી અપાઈ

અમદાવાદ, રવિવાર
 બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિ.નો આજે સાતમો વાર્ષિક પદવીદાન સમારંભ યોજાયો હતો. જેમાં ૧૫૪૬૧ વિદ્યાર્થીઓને પદવી અનાયત કરાઈ હતી અને ૩૫ વિદ્યાર્થીઓને સિલ્વર મેડલ ૩૭ વિદ્યાર્થીને ગોલ્ડ મેડલ અપાયા હતા. રાજ્યપાલ, મુખ્યમંત્રી તેમજ શિક્ષણમંત્રી સહિત ૧૦ યુનિ.ના કુલપતિ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

આજના અલ્ટ્રા મોડર્ન સમયમાં ઈમારતો મોટી પણ હૃદય નાના- સંકુચિત થયા : રાજ્યપાલ

અમદાવાદમાં એસ.કે.ઠાઈવે ખાતે આવેલી આંબેડકર યુનિ.ના કેમ્પસમાં યોજાયેલા કોન્વોકેશનમાં વિવિધ કોર્સમાં યુક્તના ૬૭૮૮૯, પીકચના ૩૭૨૮૫ તથા ૧૮૧ પીકી ટિપ્પોમાં અને ૨૦ પીએચડી વિદ્યાર્થીઓને પદવી અનાયત કરાઈ હતી.

આ પ્રસંગે રાજ્યપાલે જણાવ્યું કે જોતિતક રીતે અલ્ટ્રા મોડર્ન સમયમાં ઈમારતો મોટી પણ હૃદય નાના અને વિદ્યાર્થી સંકુચિત થતા જાય છે ત્યારે એવું શિક્ષણ હોવું જોઈએ કે જે જાતિવાદ કે ભેદભાવો તથા ટેન્શન દિવાલોની તોડી પારે તેમજ સૌમાં એકતા-બંધુતાનો ભાવ પેદા થાય. યુવાનોમાં નશા-દુસ્મૃતિ વપત પ્રમાણ ચિંતાજનક છે. મુખ્યમંત્રીએ જણાવ્યું કે ૨૦૦૧માં ૧૧ યુનિ.ઓ હતી ત્યારે આજે રાજ્યમાં ૮૩ યુનિ.ઓ છે અને ગુજરાત એજ્યુકેશન હબ બન્યું છે. શિક્ષણમંત્રી કાન્તિભાઈ જી. રાજીવસીંહને પદવી અનાયત કરવામાં આવશે. આ પ્રસંગે મુખ્યમંત્રી શ્રી કાન્તિભાઈ જી. રાજીવસીંહને પદવી અનાયત કરવામાં આવશે.

:संपादक:
डॉ. प्रियांकी व्यास

:राष्ट्रपिन्ट:
साहिस्ता मलेड

:ओइसेट:
दशित शाह

इंटीग्राई : चैतन्य स्टुडियो (BAOU)